

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**PROJEDNÁVÁNÍ PŘESTUPKŮ V BLOKOVÉM
ŘÍZENÍ**

Autor práce: Jan Pytlíček, DiS.
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Kombinovaná
Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. et Bc. Josefu Křihovi, za jeho přístup, trpělivost, poskytnutí cenných rad a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

Bakalářská práce (dále jen „**práce**“) formou teoretického i praxeologického vhledu poukazuje na přestupky, které lze projednat na místě v blokovém řízení. Vzhledem k rozsáhlosti zkoumaného tématu práce, není bohužel možné věnovat se podrobně všem aspektům projednávání přestupků na místě v blokovém řízení. V širším smyslu práce reflektuje vybrané hmotněprávní a procesněprávní aspekty správního (přestupkového) řízení. V užším postihu objasňuje problémové aspekty blokového řízení. Blokové řízení, jako jeden z druhů tzv. zkráceného řízení, se vyznačuje rychlostí, hospodárností a efektivitou. Výhodou je, že k potrestání přestupce dochází bezprostředně po spáchání přestupku, což zároveň na občany působí výchovně, než zdoluhavé správní řízení.

Klíčová slova: přestupek, přestupce, správní právo, blokové řízení, policejní orgán, správní orgán

ABSTRACT

The bachelor thesis („thesis“) refers to offences that are subject to on-site „block proceedings“ from the theoretical as well as practical point of view. With regards to the extensiveness of the topic it is unfortunately not possible to cover all aspects of the site-proceedings in detail. In broader terms the thesis covers selected substantive and procedural aspects of administrative infringement proceedings. In detail it explains mainly the problematic parts thereof. A „block proceeding“ as one of the „summary trial“ forms is very effective for its low time demands and low associated costs. Compared to the regular long-term administrative proceedings the fact that the punishment occurs immediately after the act of offence together with the direct educational impact on the offender is the major advantage of the „block proceedings“.

Key words: offense, offender, administrative law, block proceeding, police authority, administrative authority

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Přestupek	11
2.1 Pojem.....	11
2.2 Znaky.....	12
2.2.1 Formální znaky přestupku.....	12
2.2.2 Materiální znaky přestupku.....	13
3 Prameny právní úpravy řízení o přestupcích.....	14
3.1 Nástin pramenů přestupkového práva	14
3.2 Zásady uplatňované v blokovém a příkazním řízení.....	14
3.3 Sankce – pokuta.....	18
3.3.1 Změny výše pokut v souvislosti s novelizací zákona.....	19
3.3.2 Důvody novelizace zákona	20
3.3.3 Budoucnost právní úpravy v oblasti přestupkového práva	21
4 Příslušnost k projednávání přestupků v blokovém řízení.....	22
4.1 Příslušnost Policie ČR	22
4.2 Příslušnost obecní policie	22
5 Blokové řízení	24
5.1 Pojem – zvláštní druh řízení o přestupcích.....	26
5.2 Pokutové bloky.....	27
5.2.1 Bloky na pokuty na místě zaplacené.....	29
5.2.2 Bloky na pokuty na místě nezaplacené	29
5.3 Vzorový příklad projednání přestupku v blokovém řízení.....	31
5.4 Vyřešení přestupku domluvou.....	32
6 Opravné prostředky při uložení pokuty v blokovém řízení.....	34
6.1 Přezkumné řízení při uložení pokuty.....	34
6.2 Obnova řízení při uložení pokuty	35

7	Výzkumné šetření ve vztahu k problematice blokového řízení	38
7.1	Zpracování a vyhodnocení výzkumného šetření	38
7.2	Závěrečné shrnutí kvalitativního výzkumného šetření	50
Závěr.....	52
Seznam použitých zdrojů	53
Seznam zkratk	56
Seznam obrázků a grafů.....	57

Úvod

Každý z nás se již ve svém životě zcela jistě setkal s rozmanitými formami protiprávních jednání, které naplňují znaky skutkových podstat přestupků či tzv. „jiných správních deliktů“, ať už se protiprávního jednání dopustil sám, nebo byl svědkem toho, že někdo jiný spáchal přestupek, či minimálně s výsledkem tohoto jednání. Příkladem jsou drobné krádeže, rozbitá okna na zastávkách MHD, odpadky vyhozené mimo místa k tomu určená, ale i to, že budete někomu sprostě nadávat, nebo ho pomlouvat.

Důraz kladený na správní právo – trestní vychází ze skutečnosti, že představuje významnou oblast veřejné správy, v níž se plně projevuje její mocenský, vrchnostenský a jednostranný charakter, ruku v ruce s její řídicí a organizátorskou funkcí. Problematika správního trestání je významná i v jiném ohledu. Označuje totiž oprávnění veřejné správy trestat, jelikož zahrnuje právní úpravu základů a následků odpovědnosti za správní delikty.¹ Uvedená kompetence je tudíž dalším z významných prvků, jež ve svém souhrnu umožňují vystihnout jednotlivá specifika veřejné správy.

Tradičně je veřejná správa zařazována jako specifická složka moci výkonné.² Těžiště její činnosti spočívá v provádění obsahu zákonů v souvislosti se správou veřejných záležitostí ve veřejném zájmu. Tím se však veřejná správa zdaleka nevyčerpává. Provádění obsahu zákonů totiž v případě veřejné správy tkví i ve vydávání „vlastních“ právních předpisů, jejichž prostřednictvím se veřejná správa vedle zákonodárce sama podílí na správě veřejných záležitostí.³

V rámci správního trestání se práce zaměří na vybrané hmotněprávní a procesněprávní aspekty přestupkového řízení – přestupky. Protože přestupky nejsou jediným druhem protispolečenských činů, je zapotřebí určit jejich vztah k jiným správním deliktům a ke korespondujícím trestným činům, jejichž společenská škodlivost je vyšší.

Detailněji se práce zaměří na problematiku takzvaného blokového řízení, které spadá do kategorie zkrácených řízení. Účelem zkráceného řízení je bez předchozího formálního řízení rozhodnout o jednoduchých, méně závažných přestupcích. Tradičními druhy zkráceného řízení je řízení blokové a řízení příkazní (mandátní), které se v průběhu právního vývoje různým způsobem objevovaly i v našich právních úpravách. Podstatou blokového řízení je rozhodnutí o uložení pokuty ihned po spolehlivém

¹ HORZINKOVÁ, Eva. *Přestupky a správní trestání*. Praha, 2008. s. 12.

² MERKL, Adolf. *Obecné právo správní*. Díl druhý. Praha, Brno, 1932. s. 107.

³ PEKOVÁ, Jitka. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha, 2008, s.85.

zjištění přestupku a její zaplacení pachatelem buď přímo na místě, nebo ve lhůtě stanovené v bloku na pokutu na místě nezaplacenou. Dochází tedy k vydání pokutového bloku bez ústního jednání a důkazního řízení, rozhodnutí ihned nabývá právní moci (rozhodnutí se neoznamuje, proti uložení blokové pokuty se nelze odvolat) a zpravidla dochází okamžitě i k realizaci sankce.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Vzhledem k tomu, že se veřejnost dělí na odbornou, která je do této problematiky zasvěcena a laickou, která se s problematikou projednávání přestupků dosud nesešla, popřípadě ji uceleně nepochopila, je hlavním cílem teoretické části analyticko–syntetizující metodou nastínit a přiblížit základní východiska a pojmosloví zkoumané oblasti, právní úpravu, legitimitu činnosti místně a věcně příslušných policejních orgánů v rámci dané výšece správního (přestupkového) řízení, včetně uplatňovaných zásad. Vedlejším cílem teoretické části práce je v jednotlivých kapitolách srozumitelně vysvětlit vše potřebné tak, aby i nezasvěcený čtenář byl schopen předkládanou problematiku pochopit a zároveň, aby neutrpěla odborná úroveň bakalářské práce.

Cílem empirické části je podrobně popsat na příkladu z praxe postup příslušníků Policie ČR a strážníků obecní policie při zjištění přestupkového jednání a samotné projednání zjištěného přestupku v blokovém řízení. Sekundárním cílem praktické části je pomocí výzkumné metody polostrukturovaného dotazníkového šetření zjistit, jak je aplikujícími orgány vnímáno projednání přestupku bezprostředně po zjištění na místě v blokovém řízení, nebo v klasickém nezkráceném řízení příslušného správního orgánu.

2 Přestupek

2.1 Pojem

Z výše uvedeného vyplývají tyto obecné znaky přestupku, a je jím jednání⁴:

- za přestupek výslovně označené zákonem,
- porušující nebo ohrožující zájem společnosti,
- trestné,
- odpovědné osoby,
- zaviněné,
- které není jiným správním deliktem nebo trestným činem.

Přestupkem je **jednání** jako vnější projev vůle člověka na venek, které má tyto dvě základní formy⁵:

- opomenutí (pasivní forma jednání), a
- konání (aktivní forma jednání).

Přestupek je protiprávním jednáním, jímž byla porušen a nebo nesplněna povinnost stanovená v zákoně, povinnost kladena na základě zákona, jakož i povinnost založená samotnou skutkovou podstatou přestupku.

Do systému veřejnoprávních deliktů spadají přestupky, a jaké místo v systému přestupky zaujímají, zobrazuje následující přehled⁶:

Veřejnoprávní delikty:

- **přestupky**
- **jiné správní delikty**
 - správní delikty právnických osob
 - jiné správní delikty fyzických osob
 - správní pořádkové delikty
 - správní disciplinární delikty
- **trestné činy** (soudní delikty)

⁴ ČERVENÝ, Zdeněk. *Přestupkové právo*. Praha, 2003, s. 10.

⁵ ČERVENÝ, Zdeněk. *Přestupkové právo*. Praha, 2003, s. 11.

⁶ ČERVENÝ, Zdeněk. *Přestupkové právo*. Praha, 2003, s. 19.

2.2 Znaky

Přestupek je poměrně složitě vymezen. Přestupek může být definován pozitivně a zároveň negativně, formálními a i materiálními znaky.

Přestupkem je určité jednání jednotlivce, pokud naplní veškeré jeho znaky a to znaky typové a obecné. Typové znaky charakterizují, a zároveň odlišují jednotlivé konkrétní přestupky. Obecné znaky jsou společné pro všechny přestupky, proto musí být naplněny u každého přestupku.

2.2.1 Formální znaky přestupku

a) znaky obecné - Obecnými znaky jsou věk a přičetnost pachatele, a jsou pro všechny přestupky společné.⁷

- **Věk** - Podle zákona o přestupcích, může být za přestupek stíhána osoba, jež dovršila 15 let věku. Stejně jako v trestním právu je věnována zvláštní pozornost mladistvým.
- **Příčetnost** - V negativním slova smyslu je příčetnost definována v zákoně o přestupcích. V zákoně o přestupcích jsou stanoveny podmínky a důvody, podle kterých pachatel příčetný není. Pachatel je nepřičetný, pokud trpí duševní poruchou, popřípadě poruchou jen dočasnou anebo trvalou. Současně pachatel postrádá schopnost rozeznat ohrožení nebo porušení zákonem chráněného zájmu nebo způsobilost své jednání kontrolovat. Jestliže se pachatel přivede do stavu nepřičetnosti tím, že požije alkohol nebo jiné omamné či psychotropní látky, k nepřičetnosti jako takové se nepřihlíží. Příčetnost se v takových případech se posoudí podle znaleckého posudku nebo vyjádření lékaře.

b) znaky typové - Typové znaky odlišují jednotlivé skutkové podstaty přestupku (jako souhrn typových znaků). Můžeme na tomto místě shrnout tak, že konkrétní přestupek charakterizují znaky typové. Jedná se o koncepci, která umožňuje právní posouzení konkrétního skutkového děje. Bez naplnění skutkové podstaty nelze vinu spáchání konstatovat. Přestupkové právo je založeno na materiálním pojetí přestupku, a to znamená, že přestupkem je protiprávní jednání jen tehdy pokud porušuje nebo ohrožuje

⁷ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 5.

zájem společnosti, a je to pro společnost nebezpečné. Uvedená podmínka označuje materiální znak přestupku.

Při posuzování zdali jde o spáchání přestupku, nepostačí jen naplnění jeho formálních znaků, ale je třeba, aby byl čin i protiprávní (pro společnost nebezpečný) tím, že porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti. Nedostatek znaku materiálního způsobuje, že čin má formální znaky, ale není přestupkem.

2.2.2 Materiální znaky přestupku

Materiálním znakem přestupku rozumíme jeho společenskou škodlivost, která spočívá v ohrožení nebo porušení zájmů a hodnot chráněných zákonem. Určení toho, zda je konkrétní jednání společensky škodlivé a do jaké míry, je záležitostí orgánu, které se daným jednáním zabývá.

3 Prameny právní úpravy řízení o přestupcích

3.1 Nástin pramenů přestupkového práva

Charakteristické pro přestupky je četnost jeho pramenů. Základním pramenem upravující přestupkové právo je zákon o přestupcích. Mimo zákona o přestupcích jsou však normy upravující přestupkové právo obsaženy i ve velkém množství zvláštních zákonů. Přestupky upravují tyto zákony na jednotlivě odlišné úseky veřejné správy, popřípadě i odlišně upravují některé procesně právní a hmotně právní instituty. Vzhledem k množství zákonů, které upravují přestupkové právo, je níže uveden pouze základní přehled.⁸

Dalšími prameny přestupkového práva jsou⁹:

- správní řád
- zvláštní zákony vymezující přestupky a sankce za ně:
 - zákon o Policii České republiky
 - zákon o obecní policii
 - celní zákon
 - zákon o pobytu cizinců na území České republiky
 - stavební zákon
 - katastrální zákon
 - zákon o provozu na pozemních komunikacích
 - zákon o volbách do zastupitelstev krajů, do Parlamentu České republiky, do Evropského parlamentu, do zastupitelstev obcí
 - zákon o požární ochraně
 - zákon o léčivech, a jiné
- vyhláška č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb..

3.2 Zásady uplatňované v blokovém a příkazním řízení

Správní trestání je součástí veřejné správy a představuje její oprávnění trestat. Tato kompetence se realizuje prostřednictvím procesních postupů, které označujeme

⁸ ČERVENÝ, Zdeněk. *Přestupkové právo*. Praha, 2003, s. 4.

⁹ ČERVENÝ, Zdeněk. *Přestupkové právo*. Praha, 2003, s. 4-5.

jako správní řízení. Protože správní řízení o správním deliktu upravuje v obecném smyslu správní řád, zmíním nejprve ty zásady a limity, které jsou obecně platné. Jsou tedy upraveny ve správním řádu, protože jsou právně závazné. Z hlediska správního trestání jsou tyto zásady dílčím způsobem modifikované, respektive doplněné či rozšířené právě s ohledem na specifika správního trestání.

Jako v trestním právu platí pro správní trestání analogická ustanovení. Z toho ustanovení plyne například mimo jiné skutečnost, že obviněnému z přestupku náleží právo vyjádřit se ke všem skutečnostem po celou dobu řízení, které jsou mu kladeny za vinu. Má právo uplatňovat skutečnosti, podávat návrhy a na svou obhajobu navrhnout důkazy. V odvolacím řízení nelze neprovedení důkazů odůvodňovat tím, že návrhy na provedení důkazních prostředků byly uplatněny až v rámci řízení druhoinstančním.¹⁰

Pro veřejnou správu je stěžejní **zásada zákonnosti**. Ta vychází z obecného ústavního principu vyjádřeného v Listině základních práv a svobod. Podle ní lze státní (veřejnou) moc uplatňovat jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon. Z hlediska správního řádu je tato zásada upravena v katalogu zásad na prvním místě. Podle správního řádu je správní orgán povinen postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu. K tomu výčtu je třeba doplnit též příslušné předpisy práva Evropské unie (nařízení), pro něž platí princip přímého účinku a bezprostřední aplikace. Zásada zákonnosti požaduje, aby správní orgány postupovaly podle právních předpisů, a to jak hmotně právních, tak i procesních. Jde o jeden z projevů (pod)zákonného charakteru veřejné správy a správní činnosti. Požadavek zákonnosti postupů správních orgánů, jakož i jejich výstupů vyplývá rovněž z řady dokumentů Rady Evropy.¹¹

Další zásadou, která je typická jak pro správní činnost obecně, tak pro správní trestání, je **zásada proporcionality** (přiměřenosti) a s ní spojená **zásada zákazu zneužití správního uvážení**. Praktickým projevem obou těchto zásad je ve sféře správního trestání zákaz ukládání likvidačních správních sankcí. Přitom zákaz likvidačních sankcí platí jak pro zákonodárce, který obecně stanovuje horní a dolní hranici sazby sankce, tak i pro správní orgány v rámci konkrétních aplikačních postupů, které jsou povinny zohlednit i majetkové poměry pachatele správního deliktu. Podle

¹⁰ MATES, Pavel. *Použitelnost koncentrační zásady ve správním řízení*. Praha, 2011, s. 37.

¹¹ VERNARSKÝ, Martin. Zásada zákonnosti a konflikt principů daňového konania. *Právnik*. 2011, č. 1, s. 68.

Ústavního soudu z charakteru pokuty jako majetkové sankce nutně vyplývá, že má-li být individualizovaná a přiměřená, musí reflektovat také majetkové poměry potrestané osoby. Stejná výše pokuty se bude jevit neúčinně a směšně majetné osobě, zatímco v případě postihu nemajetného může působit přísně a likvidačně. Porušením principu relativní rovnosti není tedy, když dvěma rozdílným osobám v různých majetkových situacích bude uložena pokuta v rozdílné výši, kde by jediným rozdílem jejich situace měly být právě rozdílné majetkové poměry těchto osob. Při posuzování výši ukládané pokuty je kritérium zkoumání majetkových poměrů delikventa komplementární a nezbytné – nikoliv ovšem, že příliš vysoké pokuty by byly po delikventech nevyhnutelné, ale nepřiměřeně vysoké pokuty vedou k riziku likvidačního účinku. Tam, kde je uplatněno správní uvážení, je třeba i náležitého odůvodnění, proč a jak bylo uplatněno. Rubem správního uvážení je povinnost jej užít a jeho aplikaci náležitým a patřičným způsobem odůvodnit.¹²

Zásada subsidiarity je vyjádřena jako materiální korektiv a užije se v případech, kdy byl spáchán přestupek, tedy kdy jsou všechny formální znaky dané skutkové podstaty naplněny, avšak přesto se jedná o delikt bagatelní, tedy o delikt, který je z pohledu přestupkového práva nedostatečně společensky škodlivý, přičemž uplatnění odpovědnosti dle jiného právního odvětví je postačující. Správněprávní odpovědnost by měla být uplatňována v těch případech, které nelze řešit mírnějšími prostředky. Tedy zda nejde nastalý vztah řešit prostředky například práva pracovního či občanského. Teprve tam, kde je to vyloučeno, měla by nastoupit správněprávní odpovědnost, přičemž i v jejím rámci by měly být uplatněny správní tresty až v krajním případě. Ve veřejné správě totiž mohou přicházet v úvahu i nejrůznější opatření k nápravě. Ta mohou být za jistých okolností vhodnější a účelnější než uložený správní trest. Podle zásady subsidiarity by měly být preferovány mírnější prostředky, tedy když už dojde na správněprávní odpovědnost, měla by být nejprve využívána opatření k nápravě a až potom správní sankce.¹³

Projev **zásady legitimního očekávání** spočívá v tom, že správní orgány mají rozhodovat tak, aby v podobných případech nevznikaly nedůvodné rozdíly. Jakkoliv má správní orgán volnost správního uvážení, je přesto (proto) vázán základními zásadami

¹² BOHADLO, David a kol. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. Praha, 2013, s. 23.

¹³ JIŘÍČEK, Pavel. Aplikace zásady subsidiarity trestní represe při řešení bagatelních deliktů ve světle stanoviska NS ČR. 2013, s. 10.

správního rozhodování, včetně povinnosti rozhodovat v obdobných případech obdobným způsobem. Pro oblast správního trestání je tato zásada do jisté míry i limitující. Vytvořením správní praxe je správní orgán v dalším směru vázán. Sama o sobě známá a dostupná správní praxe nepředstavuje právní rámec pro ukládání pokut, ale slouží ve vztahu k dodržování zákazu libovůle a zásad rovného zacházení jako referenční hledisko, a proto je důležitým vodítkem bránícím v neodůvodněných excesech při správním trestání. Zásada legitimního očekávání nicméně nestanovuje absolutní neměnnost. Přesto, pokud má správní orgán určitou praxi, kdy například ukládá pokuty na dolní hranici zákonné sazby a najednou se odhodlá udělit sankci v horní hranici zákonné sazby, měl by svůj postup a odchýlení se od dosavadní praxe náležitě odůvodnit. V odůvodnění přitom správnímu orgánu mohou pomoci právě okolnosti daného případu a ochrana veřejného zájmu. V odůvodnění rozhodnutí by se měl správní orgán náležitě argumentačně vypořádat s druhem a s výměrou ukládané sankce. Díky zásadě legitimního očekávání může pachatel správního deliktu předpokládat, jaký druh sankce a v jaké výměře mu za jeho delikt hrozí.¹⁴

Zásada materiální pravdy se uplatňuje ve správním trestání beze zbytku, a ačkoliv panují v praxi nejasnosti o uplatnění zásady materiální či formální pravdy, většinou se odborná literatura shoduje v tom, že správní orgán by se měl snažit přiblížit se co možná nejvíce skutečné pravdě o věci a vést dokazování takovým způsobem, aby zjištěný skutkový stav co nejvíce odpovídal skutečnosti. Správní orgán by se neměl spokojit s tvrzeními uváděnými povinným subjektem, má-li pochybnosti o tom, zda jsou tato tvrzení v souladu se skutečným vývojem událostí, jak by tomu bylo v případě, že by řízení bylo ovládáno zásadou formální pravdy. Existují-li určité indicie, že tvrzení určitého subjektu nejsou pravdivá, je třeba provést i jiné než subjektem navrhované důkazy, s cílem přiblížit se pravdivě zjištěnému skutkovému stavu.¹⁵

Zásada nestrannosti znamená, že správní orgán by měl být v řízení nestranný a umožnit tak účastníkovi řízení uplatnit jeho procesní práva, čemuž odpovídá i poskytnout mu za tím účelem přiměřené poučení. Nestrannost je dána i tím, že na obviněného je třeba hledět jako na nevinného, dokud nebude pravomocně odsouzen za spáchání správního deliktu. Z této zásady rovněž vyplývá **zásada rozhodování**

¹⁴ BOHADLO, David a kol. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. Praha, 2013, s. 26.

¹⁵ VAŠUTOVÁ, Vendula. Zásada materiální nebo formální pravdy v daňovém řízení? *Daňový expert*. 2011, s. 12.

v pochybnostech ve prospěch obviněného. Zejména jde o to, zajistit uplatnění stěžejních procesních práv, která jsou upravena správním řádem. To ostatně požadují přibližné dokumenty Rady Evropy. Účastník řízení by měl v první řadě být seznámen s tím, co je mu kladeno za vinu.

Do procesních zásad můžeme zařadit i **zásadu rychlosti** a **zásadu hospodárnosti řízení**. V případě správního trestání se obvykle setkáváme s konstrukcí lhůt objektivní a subjektivní povahy, které upravují, do kdy lze zahájit správní řízení o správním deliktu nebo uložit pokutu za správní delikt. Jejich uplynutí má za následek zánik správněprávní odpovědnosti a nemožnost uložit sankci. Běžící a dosud neukončené správní řízení tak nezbyvá než zastavit. V případě přestupkového řízení se řízení zastaví rozhodnutím podle přestupkového zákona. Pokud by shledal správní orgán pravomocné meritorní rozhodnutí nebo jeho část nezákonnou, může tento orgán po uplynutí prekluzivní lhůty tohoto rozhodnutí nebo jemu předcházející řízení, zrušit a řízení zastavit. Správní orgán může změnit výrok o trestu, pokud budou ve společném rozhodnutí tímto způsobem některé výroky o vině zrušeny. Tato změna se nesmí konat v neprospěch účastníka řízení. Pokud uplynula prekluzivní lhůta po vydání rozhodnutí v řízení o správním deliktu, avšak toto rozhodnutí dosud nenabylo právní moci, musí takové řízení být zastaveno a rozhodnutí zrušeno. Lhůty pro zánik odpovědnosti za správní delikt mají hmotněprávní povahu. Případně-li proto konec lhůty na sobotu, neděli nebo státní svátek, neposouvá se její konec na nejbližší příští pracovní den. Neuplatní se tedy obecná pravidla pro počítání času, jak jsou upravena ve správním řádu. Uvedený závěr, který potvrdila i judikatura, odpovídá tomu, že lhůta má v podstatě ochranný účinek, a její prodlužování by bylo k tíži adresáta správní činnosti. Pokud právní úprava neobsahuje žádné časové limitující kritérium, dokdy lze nejpozději zahájit řízení ve věcech správního trestání, potažmo vydat rozhodnutí, je třeba pamatovat na to, aby doba řízení byla přiměřená a odpovídala požadavkům fair procesu.¹⁶

3.3 Sankce – pokuta

Za přestupek lze uložit pouze takovou sankci, které je uvedena v přestupkovém nebo jiném zákoně. Při zjištění skutkového stavu věci příslušný orgán posoudí přestupek z hlediska závažnosti a uloží za něj odpovídající sankci. Při posuzování

¹⁶ BOHADLO, David a kol. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. Praha, 2013, s. 29.

závažnosti přestupku a při určení druhu sankce by se mělo přihlídnout k okolnostem, které jsou uvedeny v § 12 odst. 1 přestupkového zákona. Zejména k závažnosti přestupku, ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům (ohrožení nebo porušení objektu, výše škody), k okolnostem za nichž byl spáchán, k míře zavinění (úmysl, nedbalost), k pohnutkám, k osobě pachatele (věk, recidiva, majetkové poměry), zda a jakým způsobem byl za týž skutek postižen v disciplinárním řízení. Sankci může příslušný orgán uložit samostatně nebo společně s jinou sankcí. V případě napomenutí jej nelze uložit společně s pokutou. Při souběhu přestupků a jejich projednání ve společném řízení, se uloží sankce za přestupek nejpřísněji postižitelný. Jestliže u dvou přestupků je výše horní sankce stejná, je nejpřísněji postižitelný ten, u něhož lze vedle pokuty uložit i zákaz činnosti.¹⁷

3.3.1 Změny výše pokut v souvislosti s novelizací zákona

V nedávné minulosti byl zákonem č. 204/2015 Sb., změněn zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Účinnost byla stanovena ke dni 1. 10. 2016, a vybraná ustanovení byla platná již od 1. 10. 2015:¹⁸

Novela rozsáhle změnila zákon o přestupcích, a to

- a) s účinností od 1. 10. 2015, kdy se zejména
 - zvýšily částky pokut udělovaných v blokovém řízení z 1.000,- Kč na 5.000,- Kč a limitní částky pokut u mladistvých, v blokovém řízení se horní hranice pokuty u mladistvého snížila na polovinu, přičemž však nesmí být vyšší než 2.500,- Kč.
 - rozšířil se výčet přestupků, za které lze uložit zákaz navštěvovat určená místa (např. sportovní a kulturní akce),
 - prodloužila se doba pro projednání přestupku z jednoho roku na dva roky,
 - zpřesnila se definice přestupků na úseku zemědělství,
 - změnila se pravidla pro přezkumné řízení;
- b) s účinností od 1. 10. 2016, kdy se zejména
 - zavedla evidence přestupků, kterou vede Rejstřík trestů; tím se zejména správním orgánům umožnilo zjistit informace o předchozím deliktním

¹⁷ ČERVENÝ, Zdeněk., ŠLAUF, Václav. *Přestupkové právo*. Praha, 2008, s. 343.

¹⁸ ČESKO. Zákon č. 204/2015 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 83.

jednání osoby, jejíž přešupek projednávají; jde o informace nezbytné pro řádné hodnocení osoby pachatele přešupku a tím i pro určení přiměřeného druhu sankce a její výměry,

- zpřesnila se definice přešupků proti veřejnému pořádku, proti občasnému soužití, a proti majetku, zvýšily se sankce za tyto přešupky.

3.3.2 Důvody novelizace zákona

„Cílem zákona č.204/2015 Sb., je zavést přísnější postih pro recidivy ve vybraných přešupcích závažnějšího druhu (proti občasnému soužití, majetku a veřejnému pořádku), jejichž dopuštění se bude předmětem evidence přešupků vedené u Rejstříku trestů. Mimo novelizovaného zákona o přešupcích tento zákon obsahuje též novelu zákona o Rejstříku trestů. Do budoucna bude Rejstřík trestů upravovat evidenci přešupků s popisem evidovaných údajů. Předmětem evidence přešupků budou přešupky podle zákona o přešupcích. Ještě se navrhuje novela dalších zákonů, která by obsahovala právní úpravu pro opakovaného spáchání jednání, která mající jinak znaky vybraných přešupků osobami, které podléhající vojenské kázeňské pravomoci, příslušníkům bezpečnostních sborů, osobami během výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence, a to na základě připomínek obsažených ve stanoviscích Legislativní rady vlády č.j. 740/12 a č.j. 375/13. Dalším cílem je zavedení evidence přešupků relevantních z hlediska posuzování přešupkové spolehlivosti. V zákonech upravujících skutkové podstaty těchto přešupků tedy bude doplněno, že se evidují, a bude upraven přístup příslušných orgánů do evidence přešupků za účelem ověření přešupkové spolehlivosti. Návrh evidencí přešupků zvýší informovanost správních orgánů o deliktním jednání obviněného z přešupku. Tím mu umožní lépe zhodnotit osobnost obviněného z přešupku a uložit adekvátní sankci. Ve své důsledku tak evidence přešupků povede k efektivnějšímu trestání přešupků a možné vyšší represi recidivy. Znalosti o přešupkové recidivě bude využitelná i pro programy prevence. Souběh represe a prevence by měl vést k účinnějšímu potírání bagatelní trestné činnosti, do které lze zahrnou i páchaní přešupků. To by se mělo odrazit ve zvýšení bezpečnosti.“¹⁹

¹⁹ ČESKO. Důvodová zpráva k zákonu č. 204/2015 Sb., změna zákona o přešupcích a o Rejstříku trestů.

3.3.3 Budoucnost právní úpravy v oblasti přestupkového práva

Dne 1. 7. 2017 nabude účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich**“) a zákon č. 251/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o některých přestupcích**“). S účinností zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich bude zrušen zákon o přestupcích.

Nový zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, bude obecnou normou upravující definice přestupků a stanovení pravidel pro jejich projednávání a vyřízení. Konkrétně má vymezovat přestupky, určit podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání.

Současná právní úprava rozlišuje přestupek a jiný správní delikt. Rozdíl mezi těmito 2 instituty je především teoretický, jelikož přestupku se dopouští fyzická osoba a jiného správního deliktu osoba právnická nebo fyzická – podnikající. Hlavním problémem této duality však je, že jiné správní delikty nemají obecnou část, která by řešila hmotněprávní či procesně právní úpravu. Nový zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich tuto dualitu ruší a zavádí jednotný pojem „přestupek“.

Blokové a příkazní řízení zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich již nerozlišuje, ale stanovuje, že na blokové řízení upravené v dosavadních zákonech se hledí jako na příkazní, při němž je příkaz vydáván na místě.

Promlčecí doba u přestupku dle nového zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich bude záviset na závažnosti přestupku, přičemž délky budou dvě a to 1 rok a 3 roky. Promlčecí doba 3 roky bude u přestupků, za které zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100.000,- Kč.

Bude upuštěno od dosavadního pojmu sankce a nahradí jej správní tresty. Kdy se bude jednat o napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci a nový správní trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku, který lze uložit právnické nebo podnikající fyzické osobě, stanoví-li tak zákon.²⁰

Druhý související zákon o některých přestupcích, bude obsahovat výčet skutkových podstat přestupků, které již nebudou obsaženy v jiných zákonech.²¹

²⁰ ČESKO. Zákon č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2016, částka 98.

²¹ ČESKO. Zákon č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2016, částka 98.

4 Příslušnost k projednávání přestupků v blokovém řízení

4.1 Příslušnost Policie ČR

Příslušnost Policie ČR k projednávání přestupků v blokovém řízení je z velké části upravena ustanovením § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o přestupcích**“), kde jsou uvedeny přestupky, které mohou orgány policie v blokovém řízení projednávat. Jedná se o přestupky:

- proti pořádku ve státní správě podle § 23 odst. 1 písm. a), f), g), i), j), § 24 odst. 1 písm. b), § 30 odst. 1, § 42 odst. 1, § 44 a § 44a, jakož i podle § 46, pokud k nim došlo na úseku státní správy v jejich působnosti nebo na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,
- přestupky proti veřejnému pořádku podle § 47 písm. b) až d) a g) a § 48,
- přestupky proti občanskému soužití podle § 49,
- přestupky proti majetku podle § 50.²²

Dále pak přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, tyto jsou upraveny ustanoveními § 125c odst. 6 a § 141 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o provozu na pozemních komunikacích**“).

Přestupky na úseku pobytu cizinců na území ČR jsou upraveny ustanovením § 156 odst. 5 a § 157 odst. 8 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o pobytu cizinců na území ČR**“).

4.2 Příslušnost obecní policie

Příslušnost obecní policie k projednávání přestupků v blokovém řízení upravena ustanovením § 86 odst. 1 písm. e) zákona o přestupcích, kde jsou uvedeny přestupky, které může obecní policie v blokovém řízení projednávat. Jedná se o přestupky:

- jejichž projednávání je v působnosti obce,
- podle zákona o silničním provozu spáchané nedovoleným stáním nebo zastavením vozidla na pozemní komunikaci, vjezdem do míst, kde je to místní

²² ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 86.

nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích zakázáno, porušením pravidel o překročení nejvyšší dovolené rychlosti, porušením pravidel jízdy na zvířatech, vedení a hnaní zvířat na pozemní komunikaci, pohybem chodce nebo osoby na osobním přepravníku se samovyvažovacím zařízením nebo obdobném zařízení na pozemní komunikaci odporujícím pravidlům provozu na pozemních komunikacích, nedovoleným způsobem použití lyží, kolečkových bruslí a podobných prostředků na chodníku a nedovoleným vedením jízdního kola nebo jízdou na něm v rozporu s pravidly provozu na pozemních komunikacích a porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích ostatními řidiči nemotorových vozidel,

- na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi podle § 30 odst. 1 písm. a), c), g) až i), l) až p),
- spočívající v neoprávněném stání vozidla na místní komunikaci nebo jejím úseku, které lze podle nařízení obce použít ke stání jen za cenu sjednanou v souladu s cenovými předpisy a při splnění podmínek stanovených tímto nařízením,
- na úseku taxislužby podle zákona o silniční dopravě.²³

Z výše uvedeného tak jasně vyplývá, že oprávnění strážníků obecní (městské) policie řešit přestupky v blokovém řízení je oproti příslušníkům Policie ČR výrazně omezeno. To však neznamená, že v případě zjištění přestupku, který není výše uveden, nebude strážníkem provedeno jiné opatření směřující k vyřešení přestupku. Strážník obecní policie je vždy povinen oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu. Takto bude postupovat strážník i v případě, kdy by přestupek byl oprávněn projednat v blokovém řízení, ale nejsou pro tento postup splněny všechny podmínky stanovené zákonem.

²³ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 86.

5 Blokové řízení

K tomu, aby mohl být přestupek projednán v blokovém řízení, je třeba splnit tři zákonem stanovené podmínky:

- 1) přestupek je spolehlivě zjištěn,
- 2) nestačí domluva,
- 3) obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit.

Pokud nejsou výše zmíněné podmínky splněny, nelze přestupek v blokovém řízení projednat a následuje tak jiný druh správního řízení.

Pro spolehlivé zjištění, zda byl skutečně spáchán přestupek, který je obviněnému kladen za vinu, není třeba přistihnout pachatele přímo při jeho spáchání nebo bezprostředně po něm, ale musí existovat důkazy, které prokazují, že byl přestupek skutečně spáchán, a že jej spáchala určitá osoba.

Obecně lze v blokovém řízení uložit pokutu do 5.000,- Kč, nestanoví-li zákon něco jiného.²⁴ Jak vysoká pokuta lze v blokovém řízení uložit za jednotlivé dopravní přestupky nalezneme v ustanovení § 125c odst. 6 zákona o silničním provozu. Přestupek, za který se ukládá zákaz činnosti, nemůže být projednán v blokovém řízení. V blokovém řízení také nelze projednat návrhový přestupek.

Zvlášť jsou posuzovány přestupky mladistvých. Mladistvému lze v blokovém řízení uložit blokovou pokutu, kdy horní hranice pokuty je snížena na polovinu, přičemž však nesmí být vyšší než 2.500,- Kč.

Proti uložení blokové pokuty v blokovém řízení se nelze odvolat. V okamžiku, kdy s tímto institutem pachatel přestupku souhlasí, nabývá rozhodnutí o přestupku právní moci. Souhlas s uložení blokové pokuty projeví přestupce tím, že podepíše pokutový blok na pokutu na místě zaplacenou a na místě zaplatí pokutu. V případě, že u sebe přestupce nemá finanční hotovost podepíše pokutový blok na pokutu na místě nezaplacenou, čímž přislíbí její pozdější zaplacení.²⁵

V případě, že se jedná o přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích spojený s bodovým hodnocením, jsou řidiči body zaznamenány do karty řidiče.

²⁴ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 13.

²⁵ KOPECKÝ, Zdeněk. *Občan a dopravní nehoda*. Praha, 1998, s. 198.

Jak bylo uvedeno výše, jednou z podmínek přípustnosti vydání rozhodnutí v blokovém řízení je skutečnost, že osoba, která se měla přestupku dopustit, je ochotna pokutu zaplatit. V ochotě zaplatit pokutu tak lze spatřovat souhlas osoby s vydáním rozhodnutí v blokovém řízení. Další podmínkou, jež musí být splněna kumulativně s první podmínkou je, že přestupek je spolehlivě zjištěn. Blokové řízení představuje výjimku z obecných pravidel týkajících se shromažďování podkladů pro rozhodnutí ve správním řízení, respektive zásady písemnosti.²⁶

Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí NSS sp. zn. 6 As 49/2003 při výkladu stanovené podmínky spolehlivého zjištění přestupku uvedl: „*V případě, že by ten, kdo se měl dle názoru správního orgánu přestupku dopustit, nepovažoval přestupek za spolehlivě zjištěný, případně by z jiného důvodu nebyl ochoten pokutu zaplatit, bylo by třeba otázky skutkové a právní týkající se spáchání správním orgánem tvrzeného přestupku posuzovat a bylo by tak potřeba provádět ve věci dokazování. To by probíhalo v „běžném“ správním řízení. Zahájení takového správního řízení o přestupku je tedy fakticky v dispozici té osoby, jež se měla přestupku dopustit, byť je zahajováno správním orgánem, neboť právě této osobě je dáno na výběr, zda využije svého práva na to, aby spáchání přestupku bylo správním orgánem prokazováno a aby bylo řádně prováděno skutkové i právní hodnocení jejího jednání.*“²⁷ Z toho vyplývá, že ačkoliv je blokové řízení zahajováno pouze ze strany správního orgánu, dodržení podmínky spolehlivého zjištění přestupku je fakticky v dispozici osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Pokud má správní orgán přestupek za spolehlivě zjištěný, záleží ještě na spolehlivém zjištění přestupku a tedy na akceptaci tohoto zjištění ze strany osoby podezřelé ze spáchání přestupku.

Překážky pro uložení blokové pokuty - za přestupek není odpovědný ten, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok věku. Zákon o přestupcích vymezil odpovědnost za přestupek negativním způsobem. Spáchat přestupek tak může jakákoliv fyzická osoba, ale pouze taková, která dosáhla věku patnácti let, má způsobilost k právní odpovědnosti a pouze vůči ní lze uplatňovat postih za přestupek. Tato osoba je tak povinna strpět působení uložené sankce.

Zákon o přestupcích dále upravuje vynětí (exempci) z tzv. osobní působnosti zákona o přestupcích tím, že stanoví okruh osob, jejichž jednání, ačkoli by mělo znaky přestupku, nemůže správní orgán projednat jako přestupek. Jedná se o osoby požívající

²⁶ JEMELKA, Luboš. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*. Praha, 2013, s. 458.

²⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.12.2004, sp. zn. 6 As 49/2003.

výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva, a to i v případě, že tohoto práva nabyly až po spáchání přestupku. Dále pak správní orgán nemůže projednávat jednání poslanců a senátorů, které má znaky přestupku pokud požádají orgán příslušný k projednání přestupku o projednání přestupku v disciplinárním řízení podle zvláštních právních předpisů.²⁸

5.1 Pojem – zvláštní druh řízení o přestupcích

Blokové řízení je upraveno v ustanoveních § 84 až § 86 zákona o přestupcích a je zvláštním zkráceným druhem řízení o přestupku. Vyznačuje se neformálností, rychlostí postihu, hospodárností a ve většině řešených případů i bezprostředním výchovným účinkem na pachatele. Jedná se o způsob projednávání charakteristický především u méně závažných přestupků.

Nejvyšším správním soudem byl posouzen charakter uložení blokové pokuty jako rozhodnutí, které má podobu individuálního správního aktu, a jeho cílem je důsledně zakročit do právních vztahů osoby obviněné z přestupku. Na základě tohoto, se jedná o úkon správního orgánu, kterým se osobě, jež se přestupku dopustila, ukládá povinnost zaplatit pokutu. Rozhodnutí vydávána v blokovém řízení (uložením blokové pokuty v blokovém řízení) musí zahrnovat náležitosti uvedené v ustanovení § 85 odst. 4 větě druhé přestupkového zákona, a některé další údaje, které vyplývají z použití pokutového bloku, respektive z jeho předtištění.

Skutečnost, že při uložení pokuty v blokovém řízení se obviněný z přestupku nemůže odvolat, znamená, že pachatel přestupku nepožadoval, aby byl jeho přestupek projednán v „klasickém“ řízení o přestupku, ve kterém by byly přípustné opravné prostředky, což má za následek, že se již nemůže domáhat soudní ochrany. Přezkum správních rozhodnutí má smysl v soudnictví správním, jedná se totiž o poskytnutí soudní ochrany v případech, kdy osoby tvrdí, že byly na svých právech dotčeny a svých práv se nemohli domoci před správním orgánem, i v případech kdy se o to pokusily.²⁹

²⁸ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 9.

²⁹ FRUMAROVÁ, Kateřina. Lze obnovit blokové řízení? *Právní rozhledy*. 2013, č. 15-16, s. 534.

5.2 Pokutové bloky

Bloky používané k ukládání pokut v blokovém řízení (dále jen "pokutové bloky") vydává ministerstvo financí České republiky.³⁰ Tyto pokutové bloky jsou ceninou a jsou evidenčně kontrolovány. Pro účely evidence jsou pokutové bloky opatřeny neopakovatelným číslem bloku, rokem vydání a označením série. Též jsou opatřeny ochrannými prvky, již by měly zaručit nemožnost jejich okopírování nebo padělání.

Příjem z pokut ukládaných a vybíraných v blokovém řízení příslušníky Policie ČR plyne do státního rozpočtu. Příjem z pokut ukládaných a vybíraných strážníky obecní policie plyne do rozpočtu příslušného kraje nebo obce. Otázky spojené s vydáváním pokutových bloků, jejich nakládáním a eventuálně jejich likvidací řeší Ministerstvo financí České republiky pokynem vydávaným ve finančním zpravodaji, který je dostupný například na webových stránkách Ministerstva financí.

Jediným dokladem o provedeném blokovém řízení je pokutový blok. Jedná se o veřejnou listinu, která je nadaná presumpcí správnosti.³¹ Počátkem roku 2013 byly zavedeny nové druhy pokutových bloků. V souvislosti tehdy předpokládanou novelizací zákona o přestupcích došlo k vydání nových vzorů pokutových bloků. Uvedená novela měla do budoucna upravit povinné náležitosti pokutových bloků tak, aby splňovaly náležitosti správních rozhodnutí podle ustanovení § 67 a násl. správního řádu. Oproti předchozímu stavu byla dalším důvodem ke změně snaha, aby nedocházelo s pokutovými bloky k neoprávněnému nakládání, zejména v souvislosti s případným dodatečným pozměňováním. Ve skutečnosti k takovým případům docházelo zejména v případech ukládání blokových pokut za přestupky v dopravě. Z tohoto důvodu se přistoupilo k tomu, že nové pokutové bloky jsou vydávány v propisovacím provedení tak, aby se zajistilo, že přestupce a úřední osoba k tomu oprávněná obdrží totožnou verzi rozhodnutí. Jsou tedy vyloučeny následné změny v povinných náležitostech rozhodnutí. Změna nastala i oproti předchozím verzím také v oblasti nominálních hodnot pokutových bloků. Nejedná se tedy o bloky s předem stanovenou hodnotou oproti dřívějším verzím (50 Kč, 100 Kč, 200 Kč, 500 Kč, 1000 Kč), ale byl upřednostněn princip volnosti správního uvážení při ukládání pokuty v zákonem stanoveném rozmezí. Bloky nejsou označeny předem určenou nominální hodnotou, tato náležitost je do pokutových bloků doplněna orgánem, který rozhodl o uložení pokuty

³⁰ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 85.

³¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.08.2013, sp.zn. 4 As 76/2013.

v blokovém řízení. V závislosti s tímto opatřením došlo také ke snížení administrativní zátěže pro oprávněné úřední osoby, jelikož při uložení pokuty ve výši neodpovídající stanovené hodnotě muselo být pokutových bloků vypsáno více tak, aby celková suma pokutových bloků odpovídala uložené pokutě.

Aby blokové řízení mohlo být považováno za rozhodnutí správní, musí obsahovat formální a obsahové náležitosti. Formální náležitosti pokutového bloku musí být všechny řádně vyplněny a jsou uvedené na předtisku pokutového bloku. Mezi formální náležitosti patří jméno a příjmení pachatele, adresu místa jeho pobytu, rodné číslo nebo datum narození, a způsob ověření totožnosti (druh a číslo dokladu totožnosti, například občanský průkaz, řidičský průkaz či pas), dále místo, dobu a popis přestupkového jednání, dále číslo paragrafu včetně označení příslušného odstavce, písmena, případně bodu, a označení právního předpisu, na jehož základě byla pokuta za přestupek uložena. Na pokutovém bloku je uvedena celková výše uložené pokuty (a to i slovy), místo a datum, kdy byl vypsán pokutový blok oprávněnou úřední osobou. Na originálu i kopii pokutového bloku musí být vypsáno jméno a příjmení, funkce nebo služební či jiné identifikační číslo, otisk úředního razítka a podpis vydávající oprávněné úřední osoby. Současně na všech částech bloku musí být uvedeno datum převzetí pokutového bloku přestupcem a jeho podpis. Formální náležitosti pokuty v případě vydání bloku na pokutu na místě nezaplacenou, jsou doplněny informacemi o způsobu budoucí platby uložené pokuty, poučení o následcích nezaplacení pokuty a lhůtě její splatnosti.

Série: FD / 2013 číslo bloku: **D 0000000 A**

1. Jméno a příjmení **Petr Novák**

2. Rodné číslo / datum narození **830101/0100**

3. Adresa místa pobytu **ul. Slaměná 28, Příbram**

4. Totožnost ověřena **ŘP - EC121212**

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis **1.1.2013 v 06:30 hod., Praha 7, ul. Nová**
§ 6/1a z.č. 361/2000 Sb. - nepripoután za jízdy bezpečnostním pásem
RZ: 2S2 1234

6. Pokuta uložena za přestupek dle § **125c 1/k** zák. č. **361/2000** Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty **-1000-** Kč, slovy **-jedentisíc-** Kč

Proti uložení této pokuty se nelze odvolat. Platí jako stvrženka o zaplacení pokuty.

8. v **Praze** dne **1.1.** 20**13**

9. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzuji, že údaje uvedené na obou částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části A bloku dne **1.1.** 20**13** podpis přestupce **Novák**

26.8111 MF/6111 - v001-2.1

Část A bloku

Obrázek č. 1 – vzor vyplněného bloku na pokutu na místě zaplacenou³²

³² MF ČR, 2013: *Nové vzory pokutových bloků pro rok 2013 - pro Celní úřady* [online]. Praha. [cit. 2016-02-12]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Vzor_2012-09-19_Nove-vzory-pokutovych-bloku-pro-rok-2013-pro-Celni-urady_v-04.zip.

5.2.1 Bloky na pokuty na místě zaplacené

Pokutové bloky se dále dělí dle způsobu zaplacení uložené blokové pokuty. Při uložení pokuty v blokovém řízení může dojít ke dvěma situacím. Pokud pachatel přestupku může zaplatit uloženou pokutu na místě řešení přestupku, pokuta je zaplacená na místě a nabývá právní moci a vykonatelnosti okamžikem jejího oznámení.³³ Pachatel je povinen převzetí bloku na pokutu na místě zaplacenou potvrdit svým podpisem na díl „A i B“ pokutového bloku. Přestupci je následně vydán díl „A“ pokutového bloku na pokutu na místě zaplacenou proti hotovosti a tím je blokové řízení skončeno.

The image shows two identical blank forms for a 'BLOK NA POKUTU' (Block on Penalty). Each form has the following fields and sections:

- Série: FD / 2013 číslo bloku: D 0000000
- 1. Jméno a příjmení
- 2. Rodné číslo / datum narození
- 3. Adresa místa pobytu
- 4. Totožnost ověřena
- 5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis
- 6. Pokuta uložena za přestupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.
- 7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
- 8. V. dne 20
- 9. Souhlasím s projednáním přestupku v blokovém řízení, potvrzuji, že údaje uvedené na obou částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části A bloku dne 20 podpis přestupce

Each form also features a circular stamp with 'otisk úředního razítka' (official stamp impression) and the text 'BLOK NA POKUTU'. A large 'SPECIMEN' watermark is overlaid diagonally across both forms.

Obrázek č. 2 – vzor nevyplněného bloku na pokutu na místě zaplacenou (část „A i B“)³⁴

5.2.2 Bloky na pokuty na místě nezaplacené

Jak bylo výše poznamenáno, blokové řízení je zkrácené řízení o přestupku, kdy je přestupek přímo na místě řešen příslušným oprávněným orgánem. Pro zrychlení a zefektivnění řízení o přestupku se na místě vypíše pokutový blok.

Jedná se tedy o efektivní a rychlý institut k projednání přestupků, které jsou méně závažné. Při vypisování pokutových bloků musíme rozlišovat dva druhy pokutových bloků – blok na pokutu na místě nezaplacenou a blok na pokutu na místě zaplacenou.

V případě, že přestupce nemůže pokutu zaplatit na místě, vydá mu orgán blok na pokutu na místě nezaplacenou s poučením o způsobu zaplacení pokuty. Pokutové bloky

³³ ČESKO. Zákon č. 500/2004 Sb. správní řád. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 174, § 73.

³⁴ MF ČR, 2013: *Nové vzory pokutových bloků pro rok 2013 - pro Celní úřady* [online]. Praha. [cit. 2016-02-12]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Vzor_2012-09-19_Nove-vzory-pokutovych-bloku-pro-rok-2013-pro-Celni-urady_v-04.zip.

pro pokutu nezaplacenou mají vždy 3 části – část „A, B, C.“ Část „A“ pokutového bloku, kterou obdrží osoba, která se dopustila přestupku. Ostatní části bloku slouží správním orgánům pro jejich evidenci a kontrolu. Přestupce vlastnoručním podpisem všech 3 částí pokutového bloku potvrzuje, že údaje a propsané údaje na bloku souhlasí a zároveň potvrzuje převzetí části „A“ pokutového bloku, která slouží jako potvrzení převzetí rozhodnutí a poučení dle ustanovení § 85 odst. 3, přestupkového zákona. Podpis na pokutovém bloku je považován jako důkaz souhlasu s vyřízením přestupku v blokovém řízení.

Při vypisování pokutového bloku je třeba dbát na všechny jeho náležitosti a čitelnost. V případě, že pokutový blok na pokutu na místě nezaplacenou není opatřen čitelnou identifikací oprávněné úřední osoby, která pokutu uložila– uvedením jejího jména, příjmení a podpisem, nesplňuje takto vypsany blok formální náležitosti rozhodnutí vydaného v blokovém řízení, a není proto vykonatelným rozhodnutím.

The image displays four sample forms of a penalty block (Blok na pokutu na místě nezaplacenou) in two columns. The top row shows the front of the 'A' and 'B' parts, and the bottom row shows the back. Each form includes a header with the series number 'C 0000000' and a list of 10 numbered fields for personal data, penalty details, and official stamps. A large 'PŘÍKLAD' watermark is visible across the forms.

Obrázek č. 3 – vzor nevyplněného bloku na pokutu na místě nezaplacenou (část „A, B i C“) a zadní strana části „B“ kde jsou vedeny údaje o následném zaplacení či nezaplacení blokové pokuty.³⁵

³⁵ MF ČR, 2013: *Nové vzory pokutových bloků pro rok 2013 - pro Celní úřady* [online]. Praha. [cit. 2016-02-12]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Vzor_2012-09-19_Nove-vzory-pokutovych-bloku-pro-rok-2013-pro-Celni-urady_v-04.zip.

5.3 Vzorový příklad projednání přestupku v blokovém řízení

Níže uvedená jména osob, data, názvy a místa jsou smyšlená a jakákoliv spojitost se skutečností je čistě náhodná.

Dne 17. 06. 2016 v 16:55 hodin byla vyslána hlídka Obvodního oddělení Policie České republiky Hracholusky s volacím znakem Tornádo 211 ve složení praporčík Hron a podpraporčík Arnošt prostřednictvím operačního důstojníka do obchodního domu Lišák, který se nachází v ulici Plzeňská 20, Pňovany, kde došlo k tzv. drobné krádeži zboží ze supermarketu. Hlídka se na místo dostavila v 17:05 hodin a na místě se spojila s oznamovatelkou paní Novotnou, která uvedla, že je vedoucí obchodu. Paní Novotná následně zavedla hlídku do skladovacích prostor obchodu, kde se již nacházel pachatel krádeže a člen ostrahy obchodu. Člen ostrahy byl ztotožněn jako pan Novák, ten hlídce uvedl, že v obchodě je nainstalován kamerový systém, na kterém je zachyceno, jak pachatel vchází do obchodu a poté si u regálu s lihovinami strká do svého batohu lahev rumu značky Božkov v hodnotě 129,- Kč a devět láhví piva značky Braník v celkové hodnotě 108,- Kč. Poté se pachatel odebral k pokladnám, kde následně zaplatil pouze jednu láhev piva Braník. Jelikož pan Novák celou situaci viděl na kamerovém záznamu, pachatele v prostoru za pokladnami zastavil a požádal ho, aby odcizené zboží vrátil. Pachatel se místo navrácení zboží, pokusil z místa utéci. Pan Novák však muže zadržel a paní Novotná, zavolala na tísňovou linku 158. Podezřelý z krádeže byl následně zasahující hlídkou vyzván k prokázání totožnosti dle ust. § 63 odst. 2 písm. a) z. č. 273/2008 Sb., dle předloženého občanského průkazu a následnou lustrací v informačních systémech bylo spolehlivě zjištěno, že se jedná o pana Havláta. Panu Havlátovi bylo následně sděleno, že je podezřelým ze spáchání přestupku proti majetku dle ust. § 50 odst. 1 písm. a) z. č. 200/1990 Sb. tím, že ze supermarketu odcizil zboží v celkové hodnotě 237,- Kč.

Člen hlídky praporčík Hron následně udělil panu Havlátovi blokovou pokutu v hodnotě 2.000,- Kč s čímž pan Havlát souhlasil, ale uvedl, že bohužel nemá u sebe dostatečnou finanční hotovost. praporčík Hron následně vypsál pokutový blok na pokutu na místě nezaplacenou, kde vyplnil potřebnými údaji všechny číslované položky. Před předáním dílu A nezaplaceného bloku praporčík Hron vyzval pana Havláta k podpisu všech dílů pokutového bloku. Pan Havlát následně svým podpisem na všech dílech nezaplaceného bloku, tj. dílech „A, B a C“, vyjádřil souhlas se spolehlivým zjištěním přestupku a zároveň stvrdil převzetí dílu „A“ nezaplaceného

bloku. praporčík Hron poté společně s dílem „A“ nezaplaceného bloku předal i složenku s před vyplněným číslem účtu, na který má být pokuta uhrazena a poučil pana Havláta o způsobu uhrazení blokové pokuty a lhůtě splatnosti. Výše uvedené odcizené zboží následně pan Havlát dobrovolně vydal paní Novotné vedoucí supermarketu. Před ukončením služby praporčík Hron zadal informace o udělené blokové pokutě prostřednictvím služebního počítače do příslušného policejního informačního systému a následně oddělil ze svazku pokutových bloků použité díly „B a C“ nezaplaceného bloku a tyto uložil na určené místo, kde je následující pracovní den přebírá nadřízený pracovník k překontrolování správnosti vyplněných údajů.

5.4 Vyřešení přestupku domluvou

Domluva (napomenutí) je spíše než sankcí prostředkem výchovného působení, jedná se o sankci především morální. Pachatel je sice uznán vinným ze spáchání přestupku, za spáchaný přestupek se mu však uloží pouze domluva. Sankční efekt pak má fakticky jen ta část rozhodnutí, již se ukládá povinnost nahradit náklady řízení (v řízení s ústním jednáním), jakkoliv o sankci formálně nejde, v příkazním řízení je pak význam rozhodnutí (příkazu) už jen ryze deklaratorní.

Zákon o přestupcích upravuje institut domluvy v souvislosti s blokovým řízením tak, že *„přestupek lze projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu (§ 13 odst. 2) zaplatit.“*³⁶

V praxi je zejména Policií ČR domluva často využívána jako způsob vyřízení přestupku, otázkou je její charakter. Někdy bývá považována za druh sankce (se všemi z toho plynoucími důsledky), samotný zákon ji však mezi sankce neřadí ani s ní výslovně nespojuje žádné právní následky (pouze u blokového řízení je jako podmínka jeho vedení bez bližšího vysvětlení stanoveno, že „nestačí domluva“). Lze ji tak považovat jako neformální prostředek výchovného působení na pachatele jednání, které sice vykazuje znaky přestupku, ale jehož závažnost je s ohledem na okolnosti (místo, čas, způsob provedení) a zásady přestupkového řízení (zásada hospodárnosti, subsidiarita správního trestání) natolik nízká, že za ně není třeba ukládat sankci stanovenou zákonem (ani napomenutí). Vyřízení věci domluvou není rozhodnutím,

³⁶ ČESKO. Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, § 84.

nezakládá proto ani překážku věci rozhodnuté. Vyřízení věci domluvou se nejvíce blíží institut odložení věci.³⁷

³⁷ BOHADLO, David a kol. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. Praha, 2013, s. 50.

6 Opravné prostředky při uložení pokuty v blokovém řízení

V našem právním řádu patří mezi tradičně specializované formy správního řízení v oboru správního trestání blokové řízení spolu s řízením příkazním. Účelem těchto zkrácených podob řízení o přestupcích je v první řadě rychlé a efektivní vyřízení záležitosti s důrazem na plném respektování zásady zákonnosti, a z ní vyplývajících požadavků. Není to pravidlem, avšak v praxi se někdy vyskytnou případy, kdy zaplacení pokuty v blokovém řízení neznamená, že je řízení skončeno. Osoba, jíž byla pokuta uložena, může namítat různé nedostatky a pochybení, kterých se oprávněná úřední osoba mohla v rámci blokového řízení dopustit. Je tedy otázkou, které prostředky právní ochrany či jaké opravné prostředky nabízejí orgány veřejné správy pro takovéto účely, resp. jaké právní prostředky zná český právní řád.

Blokové řízení je významnou zjednodušenou úpravou procesu, kdy se zásadně nepoživují protokoly a další podklady pro rozhodnutí, které jsou nezbytné při běžných správních řízeních. Následkem tohoto důležitého zjednodušení procesu je výslovné vyloučení možnosti odvolání se proti uložené pokutě v blokovém řízení.

Tato skutečnost má své logické opodstatnění, neboť umožnění přezkumu rozhodnutí v blokovém řízení v odvolacím řízení by ve svých důsledcích vedlo vždy k tomu, že takovéto rozhodnutí by bylo v zásadě vždy shledáno nepřezkoumatelným již proto, že není odůvodněno.³⁸

Pokud jde o přezkoumání rozhodnutí v blokovém řízení v rámci přezkumného řízení, pak se lze jednoznačně ztotožnit s názorem Nejvyššího správního soudu, že „nevidí žádný důvod, jenž by v obecné rovině vylučoval provedení přezkumného řízení dle § 94 a násl. správního řádu.“³⁹

6.1 Přezkumné řízení při uložení pokuty

V přestupkovém řízení se lze odvolat zásadně proti každému rozhodnutí, výjimky stanoví zákon (např. § 76 odst. 3, § 84 odst. 2, přestupkového zákona). Oprávnění podat odvolání je poskytnuto účastníkům řízení, a jde-li o mladistvého obviněného, může podat v jeho prospěch odvolání i zákonný zástupce a orgán sociálně-právní ochrany dětí. Rozsah odvolacího práva jednotlivých účastníků řízení je odvozen od jejich postavení v přestupkovém řízení. Ustanovení § 82 odst. 4 správního

³⁸ FRUMAROVÁ, Kateřina. Lze obnovit blokové řízení? *Právní rozhledy*. 2013, č. 15-16, s. 533.

³⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2009, sp. zn. 5 As 16/2008.

řádu, podle kterého odvolací orgán přihlédně k nově uvedeným skutečnostem a návrhům důkazů jen tehdy, jestliže je účastník nemohl uplatnit dříve, na řízení o přestupku nedopadá. Obviněný z přestupku může uplatňovat tzv. novoty i v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení.⁴⁰

Přezkumné řízení dle § 94 a násl. správního řádu představuje dozorčí (ex off) prostředek, jehož prostřednictvím (zejména nadřízené) správní orgány přezkoumávají zákonnost rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení. Přezkumné řízení je dozorčím prostředkem, který se uplatňuje z moci úřední. Přezkoumávají se v něm (zásadně) pravomocná správní rozhodnutí. Přezkumné řízení se zaměřuje na posouzení souladu napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícímu procesnímu postupu s právními předpisy, tedy na otázky a stránku právní. Tím se odlišuje od obnovy řízení, která se vztahuje k nápravě skutkových pochybení.⁴¹

Smyslem blokového řízení je zrychlit a zefektivnit vyřízení záležitosti, zároveň i bezprostřední právní jistota ohledně jeho konečného výsledku. Tato skutečnost má své logické opodstatnění, neboť umožnění přezkumu rozhodnutí v blokovém řízení v odvolacím řízení by ve svých důsledcích vedlo vždy k tomu, že takovéto rozhodnutí by bylo v zásadě vždy shledáno nepřezkoumatelným již proto, že není odůvodněno. Obdobně (jako u odvolání) pak nevyvolává pochybnosti ani otázka možnosti přezkumu a následné nápravy rozhodnutí v blokovém řízení v rámci přezkumného řízení.⁴²

6.2 Obnova řízení při uložení pokuty

Další možností nápravy rozhodnutí v blokovém řízení, o níž můžeme v rámci veřejné správy uvažovat, je podání návrhu na obnovu řízení jakožto mimořádný opravný prostředek.

Obnova řízení je procesním prostředkem, jenž slouží především k tomu, aby bylo možno znovu meritorně rozhodnout ve věci, která byla již pravomocně skončena, vyjdou-li najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení, účastník je bez svého zavinění nemohl uplatnit a ve výsledku by mohly vést k jinému závěru o skutkovém stavu a tudíž i k jinému výroku rozhodnutí, než byl učiněn v původním řízení. V této souvislosti je však nutno zdůraznit, kdy a za jakých okolností pokutový blok nabývá právní moci a stává se vykonatelným. Jak již bylo výše

⁴⁰ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo. Obecná část*. Praha, 2012, s. 443.

⁴¹ POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Správní řád. Komentář*. Praha, 2015, s. 478.

⁴² JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád. Komentář*. Praha, 2011, s. 410-411.

řečeno, okamžikem vydání rozhodnutí v blokovém řízení a zároveň okamžikem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí je okamžik podpisu pokutového bloku obviněným z přestupku. Je tedy otázkou, zda v situaci, kdy obviněný z přestupku blok nepodepsal, může tento nabýt právní moci a vykonatelnosti. Nicméně pravomocnost rozhodnutí představuje jednu ze základních podmínek obnovy řízení.

Obnovu blokového řízení zákon o přestupcích výslovně neupravuje a řešení otázky, zda lze obnovit řízení o přestupku, který byl projednán v blokovém řízení, či nikoli, bylo ponecháno na správněsoudní praxi. Ta až do doby poměrně nedávné jednoznačně zastávala názor, že obnova řízení o přestupku projednaném v blokovém řízení není možná.

Při obnově řízení vychází z toho, že pokud se obnoví řízení, které již bylo ukončeno pravomocným rozhodnutím, s ohledem na fakt, že pokutový blok lze považovat za správní rozhodnutí, je jediné řízení které se má obnovit výhradně blokové řízení. Avšak účastník spolu s návrhem na obnovu blokového řízení zpochybňuje splnění podmínek pro to, aby toto řízení vůbec mohlo být vedeno. Navrácením celého řízení do počáteční fáze, tj. do stádia ještě před udělením souhlasu s uložením blokové pokuty, navodí situaci, během které by nebylo možno v blokovém řízení pokračovat, neboť tímto aktem by nebyla splněna zákonem stanovená podmínka – a to souhlas s uložením blokové pokuty. Z tohoto důvodu nebyly splněny podmínky pro „obnovu“ přestupkového řízení, protože přestupek byl již projednán v blokovém řízení, neboť podmínka sine qua non (podmínka bez které nelze) řízení je souhlas účastníka řízená včetně zjištěním přestupku a následné uložení sankce.

Současně nelze připustit, aby návrh na obnovu již proběhlého řízení (tj. blokového řízení), bylo zahájeno nezkráceným řízením, protože nezkrácené řízení ve skutečnosti vůbec neproběhlo. Podpurným argumentem tohoto závěru je i skutečnost, pokud nebylo ze svobodné vůle účastníkovi během řízení – provedeno formalizované právní ani skutkové posouzení věci, nelze poté tvrdit, že skutkové okolnosti proběhly jinak – vyšly najevo nová fakta, respektive je nutno doplnit dokazování. V případě, že tedy se neuskutečnilo nezkrácené (běžné) řízení o přestupku, není ve skutečnosti „co obnovovat“.

Výše uvedený a v aplikační praxi správních soudů ustálený právní názor však zpochybnil první senát Nejvyššího správního soudu v souvislosti se svojí rozhodovací činností v konkrétní věci, v rámci níž žalobce namítal, že až teprve v souvislosti s oznámením o dosažení 12 bodů v registru řidičů a výzvou k odevzdání řidičského průkazu shledal, že je mu kladen za vinu přestupek, o němž je přesvědčen, že ho

nespáchal on, ale jeho bratr, jenž si jeho vůz často půjčuje. Žalobcův bratr jeho tvrzení podpořil – byl to on, kdo se přestupku dopustil, přičemž zřejmě v rozhodném okamžiku předal policistům s ostatními dokumenty občanský průkaz i řidičský průkaz bratra, který se nacházel ve voze, záměny si bohužel nevšiml ani on ani policisté; současně byl zpochybněn podpis na bloku a navržen k tomu znalecký posudek.

V této souvislosti je nutné i uvážit skutečnost, v případě kdy osoba nedala s vyřízením záležitosti v blokovém řízení souhlas, použít možnost ochrany práv této osoby některý z jiných právních institutů – a to hlavně přezkumné řízení nebo při obnově řízení *ex offio* – z věci úřední. V přezkumném řízení se musí vzít v potaz skutečnost, že tento institut není aplikovatelný na nové skutečnosti, a tím pádem ho nelze v dané situaci užít; nadto pak se jedná o nenárokový institut dozorčího práva. Pokud jde o obnovu řízení *ex offio*, i ona má povahu dozorčího prostředku, a tudíž tak lze uzavřít, že ani jeden z těchto prostředků nepředstavuje plnohodnotnou alternativu obnovy řízení.⁴³

⁴³ FRUMAROVÁ, Kateřina. Lze obnovit blokové řízení? *Právní rozhledy*. 2013, č. 15-16, s. 535.

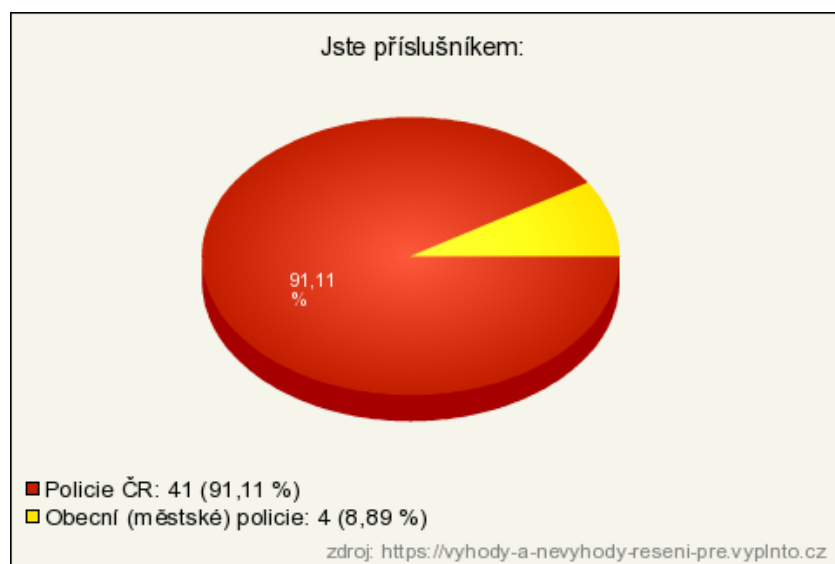
7 Výzkumné šetření ve vztahu k problematice blokového řízení

Předmětem výzkumného šetření bylo zjistit jaký názor na blokové řízení mají aplikující orgány (policisté a strážníci). Z největší části se jednalo o zjištění, zda v případě věcné příslušnosti k řešení přestupku upřednostňují blokové řízení před oznámením přestupku příslušnému správnímu orgánu, nebo vyřešením přestupku domluvou. Dále pak dle názorů příslušníků zjistit silné a slabé stránky blokového řízení, popřípadě navrhnou vhodná řešení problémů s ním spojených. Šetření bylo prováděno polostruktovanou dotazníkovou metodou pomocí online nástroje Vyplňto.⁴⁴

7.1 Zpracování a vyhodnocení výzkumného šetření

Otázka č. 1: Jste příslušníkem:

- Varianty: a) Policie ČR
b) Obecní (městské) policie

Graf č. 1: Celkové rozdělení dotázaných dle příslušnosti (v %)

Výsledky:

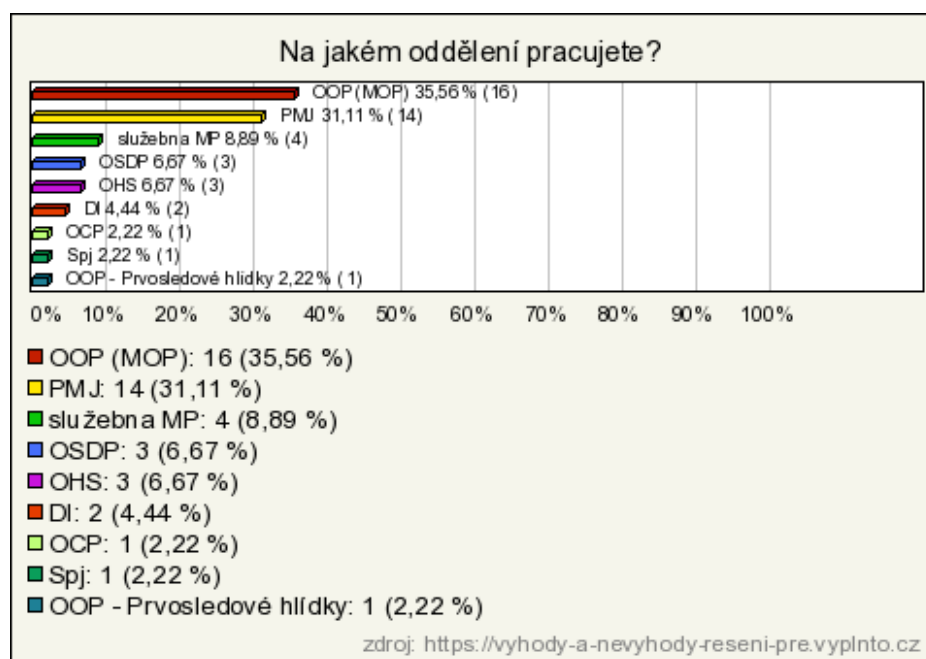
Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že 41 dotázaných jsou příslušníky Policie ČR. V procentuálním vyjádření se jedná o 91,11 % ze všech dotázaných. Uvedený

⁴⁴ Vyplňto.cz, 2016: *Problematika řešení přestupků v blokovém řízení*. Praha, [online].[cit. 2017-03-20]. Dostupné z: <https://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/vyhody-a-nevyhody-reseni-pre/>

dotazník ze strany Obecní policie byli ochotni vyplnit pouze 4 čtyři strážníci, což bylo pouhých 8,89 %.

Otázka č. 2: Na jakém oddělení pracujete?

- Varianty:
- a) OOP (MOP),
 - b) PMJ
 - c) služebna MP
 - d) OSDP
 - e) OHS
 - f) DI
 - g) OCP
 - h) SPJ
 - i) OOP - (prvosledová hlídka)

Graf č. 2: Celkové rozdělení dotázaných dle pracovišť (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že největší část dotazovaných celkem 16 policistů slouží na obvodních odděleních v procentuálním vyjádření se jedná o 35,56 % ze všech dotázaných. Jako druzí v procentuálním zastoupení se s 31,11 % umístili policisté sloužících na útvaru pohotovostní motorizované jednotky. Na třetím místě s 8,89 % v procentuálním zastoupení vyplnění tohoto dotazníku byli strážníci obecní policie.

Otázka č. 3: V jak velkém obvodu podle počtu obyvatel sloužíte?

- Varianty:
- a) do 10.000
 - b) do 30.000
 - c) do 100.000
 - d) do 500.000
 - e) nad 500.000

Graf č. 3: Rozdělení dotázaných (v %) dle velikosti obvodů v kterých slouží podle počtu obyvatel

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že největší část konkrétně 14 respondentů v procentuálním vyjádření se jedná o 31,82 % slouží v obvodech do 100.000 obyvatel, druhá největší část a to 29,55 % respondentů složí v obvodech nad 500.000 obyvatel.

Otázka č. 4: Kolik přestupků řešíte průměrně za jeden měsíc?

- Varianty:
- a) 1 - 5
 - b) 6 - 10
 - c) 11 - 15
 - d) 16 a více

Graf č. 4: Celkové rozdělení dotázaných dle množství řešených přestupků za jeden kalendářní měsíc (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že největší část dotázaných policistů a strážníků v procentuálním vyjádření 44,44 % řeší za jeden kalendářní měsíc více než 16 přestupků. 24,44 % dotázaných řeší v průměru do 15ti přestupků za 1 kalendářní měsíc. Jeden až pět přestupů měsíčně řeší 20 % dotázaných respondentů. A 6 až 10 přestupků za jeden měsíc řeší pouhých 11,11 % policistů a strážníků.

Otázka č. 5: Jakou formou řešíte přestupky, které jste oprávněni řešit blokově?

- Varianty:
- a) udělením blokové pokuty
 - b) oznámením příslušnému správnímu orgánu
 - c) domluvou

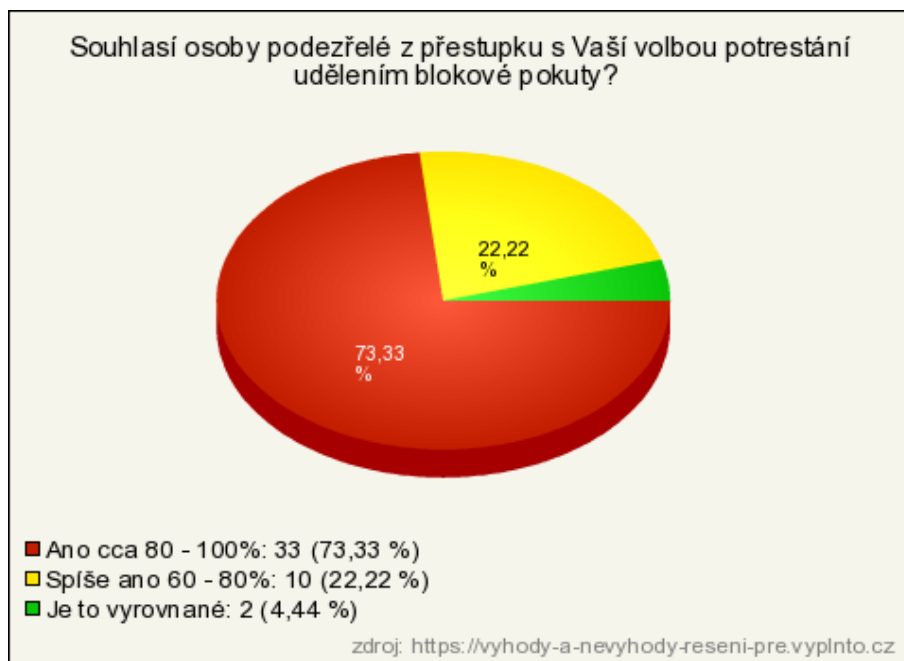
Graf č. 5: Rozdělení řešení přestupků policisty a strážníky v případech, kdy jsou oprávněni uložit blokovou pokutu (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že v případech, kdy jsou policisté a strážníci oprávněni vyřešit přestupek v blokovém řízení, toto oprávnění opravdu nejčastěji využívají a to v 77,78 % případů. V 15,56 % případů využívají oprávnění vyřešit přestupek domluvou a v pouhých 6,67 % případů volí oznámení přestupku příslušnému správnímu orgánu.

Otázka č. 6: Souhlasí osoby podezřelé z přestupku s Vaší volbou potrestání udělením blokové pokuty?

- Varianty:
- a) ano cca 80 - 100 %
 - b) spíše ano 60 - 80 %
 - c) je to vyrovnané

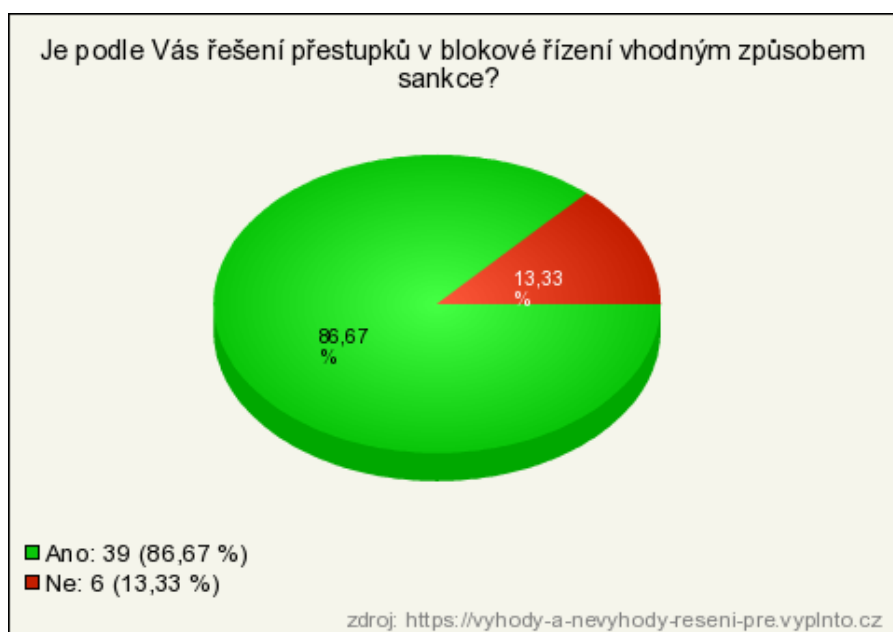
Graf č. 6: Rozdělení dle zkušeností dotazovaných respondentů s tím, zda přestupci souhlasí s udělením blokové pokuty za přestupek (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že většina přestupců, kterým byla udělena pokuta v blokovém řízení s touto volbou sankce souhlasí.

Otázka č. 7: Je podle Vás řešení přestupků v blokové řízení vhodným způsobem sankce?

Varianty: a) ano
b) ne

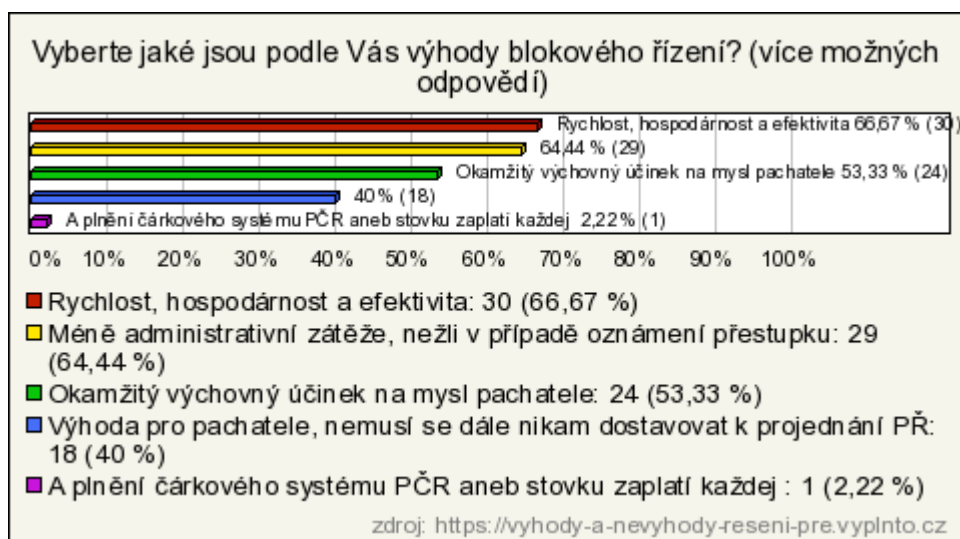
Graf č. 7: Rozdělení policistů a strážníků dle vlastního názoru na to, zda je bloková pokuta vhodným druhem sankce (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že 86,67 % policistů a strážníků souhlasí s tím, že řešení přestupků v blokovém řízení je vhodným druhem sankce za přestupek.

Otázka č. 8: Vyberte jaké jsou podle Vás výhody blokového řízení?

- Varianty:
- a) rychlost, hospodárnost a efektivita
 - b) méně administrativní zátěže, nežli v případě oznámení přestupku
 - c) okamžitý výchovný účinek na mysl pachatele
 - d) výhoda pro pachatele, nemusí se dále nikam dostavovat k projednání
 - e) vlastní odpovědi

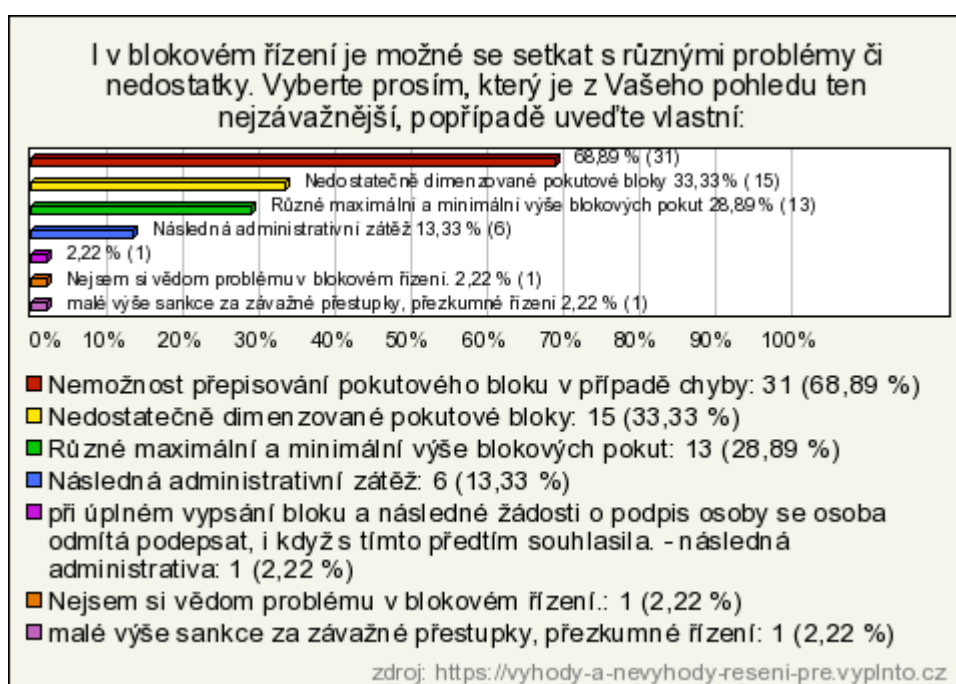
Graf č. 8: Nejčastěji jmenované výhody blokového řízení dle policistů a strážníků (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, 66,67 % respondentů uvádí jako největší výhodu blokového řízení je rychlost, hospodárnost a efektivitu blokového řízení. Jako druhé v pořadí s 64,44 % bylo uváděno méně administrativní zátěže, nežli v případě oznámení přestupku správnímu orgánu. Třetí v pořadí s 53,33 % dle respondentů je uváděn okamžitý účinek na mysl pachatele.

Otázka č. 9: I v blokovém řízení je možné se setkat s různými problémy či nedostatky. Vyberte prosím, který je z Vašeho pohledu ten nejzávažnější, popřípadě uveďte vlastní:

- Varianty:
- a) nemožnost přepisování pokutového bloku v případě chyby
 - b) nedostatečně dimenzované pokutové bloky
 - c) různé maximální a minimální výše blokových pokut
 - d) následná administrativní zátěž
 - e) vlastní odpovědi

Graf č. 9: Nejčastěji uváděné nedostatky v blokovém řízení (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že u policistů a strážníků největší problém blokového řízení představuje nemožnost přepsání či opravy chyby v pokutovém bloku, tato skutečnost tíží celkem 68,89 % dotazovaných. Jako druhý nejzávažnější nedostatek uvedlo 33,33 % respondentů nedostatečně dimenzované bloky např. velikost pole pro vypsání trv. bydliště přestupce.

Otázka č. 10: Nyní se prosím zamyslete a uveďte alespoň jednu překážku (problém) spojenou s blokovým řízením, se kterou jste se za dobu své praxe setkali. Ať už se jedná o blokové řízení, či o pokutové bloky jako takové (můžete uvést i návrh řešení takového problému):

Tato otázka byla podmíněna vlastními odpověďmi respondentů. Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že nejtěžším problémem tázané skupiny respondentů je konečný podpis pachatele na pokutovém bloku a to z mnoha důvodů, například bylo uvedeno to, že pachatel přestupku s udělením blokové pokuty souhlasí a policista vypíše pokutový blok. Policista následně předá pachateli vypsany pokutový blok k podpisu a pachatel se rozmyslí a s udělením blokové pokuty nesouhlasí. Dalším problémem je, že policisté jsou při základní odborné přípravě, která předchází jejich samostatnému výkonu služby učeni, že finanční hotovost za udělenou blokovou pokutu musí přebírat až v době podepsání pokutového bloku, přičemž se stává, že jim přestupce při souhlasu s blokovou pokutou uvede, že má u sebe dostatek finanční hotovosti, ale ve chvíli, kdy má hotovost předat policistovi zjistí, že u sebe dostatečnou finanční hotovost nemá. S tímto je spojená zvýšená administrativní zátěž ve formě stornování pokutového bloku, dalších úředních záznamů a vypsání dalšího pokutového bloku na pokutu na místě nezaplacenou anebo oznámení přestupku příslušnému správnímu orgánu.

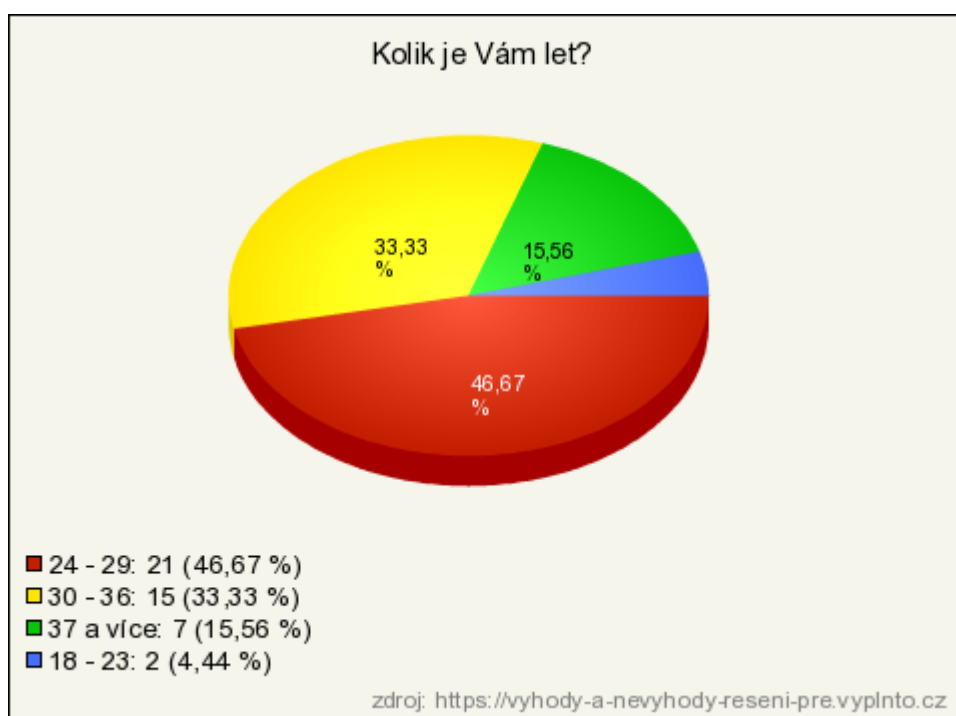
Dalším nejčastěji jmenovaným problémem je vysoká hmotná odpovědnost ať už za přijatou finanční hotovost z udělených blokových pokut, tak za samotné nevyplněné pokutové bloky, které jsou ceninou. Vzhledem k tomu, že ne zřídka dochází ke ztrátám či zcizení finanční hotovosti či samotných pokutových bloků. V tomto případě by policisté a strážníci spíše uvítali nemožnost přijímat finanční hotovost s tím, že transakce by probíhaly buď prostřednictvím platebního terminálu nebo existencí pouze bloků na místě nezaplacených, které přestupci v současné době platí bankovním převodem a nebo formou složenky.

Jako další problém blokového řízení byla jmenována nutnost čitelného vypsání jména a příjmení úřední osoby, která pokutový blok vydala i přes skutečnost, že na pokutový blok se vypisuje služební číslo, navíc číslo každého bloku je evidováno a zaregistrováno k příslušnému policistovi či strážníkovi tak, že se dá vše dohledat. Policisté mají obavu z rizika pomsty například skrze sociální sítě, jako je Facebook atd.

Mezi další nedostatky blokového řízení byly respondenty uvedeny: špatná propisovatelnost tzv. nových pokutových bloků, administrativní zátěž při stornování pokutového bloku, možnost přezkumného řízení při udělení blokové pokuty, které je administrativní zátěží, nemožnost vypsát blok za špatných povětrnostních podmínek jako je déšť, velká priorita nadřazených na to, aby byly udělovány blokové pokuty a dále již zmíněnou nemožnost přepisovat v pokutovém bloku a nedostatečně dimenzované kolonky v pokutových blocích například kolonka pro uvedení trvalého bydliště.

Otázka č. 11: Kolik je Vám let?

- Varianty:
- a) 18 - 23
 - b) 24 - 29
 - c) 30 - 36
 - d) 37 a více

Graf č. 10: Rozdělení tázaných respondentů dle věkových skupin (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že největší podíl respondentů celkem 46,67 %, kteří se zúčastnili tohoto dotazníkového šetření bylo z věkové skupiny 24 až 29 let. Druhou největší dotazovanou skupinou s 33,33 % byly osoby ve věku 30 až 36 let.

Otázka č. 12: Kolik let pracujete v oboru?

- Varianty:
- a) 1 - 3
 - b) 4 - 6
 - c) 7 - 10
 - d) 11 a více

Graf č. 11: Rozdělení tázaných respondentů podle let odpracovaných v oboru (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, že 60 % dotazovaných respondentů pracuje v oboru v rozmezí 7 - 10 let. Druhé největší zastoupení respondentů je s 17,78 % zastoupeno z osob pracujících v oboru 11 a více let. Jako třetí největší zastoupení je zde s 15,56 % z řad osob pracujících v oboru 4 - 6 let.

Otázka č. 13: Jakého jste pohlaví?

- Varianty:
- a) muž
 - b) žena

Graf č. 12: rozdělení respondentů dle pohlaví (v %)

Výsledky:

Výzkumným šetřením bylo zjištěno, nejvíce respondentů bylo s 88,89 % zastoupeno muži a jen 11,11 % bylo zastoupeno ženami.

Otázka č. 14: Nyní můžete uvést další náměty pro zlepšení fungování blokového řízení, popřípadě co byste na zavedené praxi změnil/a.

Tato otázka nebyla povinná a též byla podmíněna pouze vlastní odpovědí. Odpovědi respondentů by se daly shrnout takto:

- postačily by pouze bloky na místě nezaplacené, aby oprávněná úřední osoba nemusela disponovat penězi z pokut
- možnost zaplacení pokuty platební kartou v terénu, v současné době jsou platebními terminály vybaveny pouze některé hlídky dopravní policie
- zvýšení maximální výše udělených blokových pokut s ohledem na závažnost přestupku
- pevnou taxu pro většinu přestupků do 5.000,- Kč na místě, jako tomu bývalo dříve (před rokem 2005)
- jednotný "tiskopis" blokových pokut, další zvýšení míry postihu v BP zejména ve věcech veřejného pořádku, občanského soužití a proti majetku + možnost příslušníků uložit zákaz pobytu v té které oblasti (viz recidiva v oblasti drobných krádeží)
- zjednodušení stornování bloků

7.2 Závěrečné shrnutí kvalitativního výzkumného šetření

Provedeným šetřením byla potvrzena hypotéza, že blokové řízení jako takové je hojně využívaným, rychlým a efektivním nástrojem k potrestání občanů za spáchaný přestupek. Většina dotázaných respondentů z řad policistů a strážníků potvrdila názor, že blokové řízení je vhodným způsobem sankce za přestupek a též i dle zkušeností dotázaných většina dotčených osob s tímto druhem sankce souhlasí a jen zlomek vyžaduje projednání přestupku před příslušným správním orgánem.

Též se šetřením podařilo zjistit, že největší překážkou v blokovém řízení je to, že i když dotčené osoby s udělením blokové pokuty souhlasí, následně odmítají úřední osobou vypsany blok podepsat z různých důvodů, ať je to způsobeno tím, že jim to poradil někdo z jejich známých, či věří pochybným firmám, které si vytvořili byznys na základě různých klíčků v zákoně, průtahů a vyhýbání se projednání přestupku před správním orgánem. Vhodným řešením tohoto problému by do budoucna mohlo být úplné vypuštění nutnosti podpisu dotčené osoby na pokutovém bloku. Na blok by se pouze vyznačilo datum do kterého by měl přestupce možnost se proti takovému rozhodnutí ve věci odvolat a přestupek by byl následně projednán klasickým nezkráceným řízením před správním orgánem, tím by například odpadla i následná administrativa spočívající v přezkumném řízení při udělení blokové pokuty.

Dalším nejčastěji jmenovaným problémem dle dotazovaných respondentů je, že u sebe musí nosit finanční prostředky vybrané z pokut za které mají hmotnou odpovědnost a též mají hmotnou odpovědnost za pokutové bloky, které jsou ceninou a jejich nominální hodnota i když nejsou vyplněny je 2.000,- Kč za každý pokutový blok, kterých je třeba v případě pokutových bloků na místě zaplacených v jednom svazku 20 kusů. Není tedy třeba zdlouhavě vypočítávat, kolik by taková ztráta policistu či strážníka stála. Řešením takového problému by v budoucnu mohlo být například vydání jednoho druhu pokutových bloků na místě nezaplacených, které by nebyly ceninou, ale jejich platnost by byla ověřitelná online například na stránkách ministerstva financí. Výběr takto udělených pokut by probíhal pouze prostřednictvím platebního terminálu, který by hlídky vozily při sobě nebo klasickým bankovním převodem či poštovní poukázkou (složenkou) jak to již funguje v současné době. Tímto by odpadli veškeré problémy spojené zajištěním vybrané finanční hotovosti před zneužitím anebo

ztrátou. Též by byl i menší prostor pro páchaní trestné činnosti jako je například úplatkářství ať už ze strany přestupců či policistů a strážníků.

Další výtky či náměty k pokutovým blokům a blokovému řízení jako takovému, které vplynuly z dotazníkového šetření, již byly uvedeny výše a jejich další rozbor by pro potřeby této práce nebyl podstatný.

Závěr

Výběr tohoto tématu práce byl založen na více než sedmiletých praxeologických zkušenostech zpracovatele s blokovým řízením. Uvedené zkušenosti spočívaly v udělování blokových pokut přestupcům přímo v terénu. Cílem teoretické části práce je rámcově vymezit hmotněprávní a procesněprávní instituty správního (přestupkového) práva s důrazem na výhody zkrácené formy řízení o přestupku. Vedle toho je v rámci samostatných kapitol srozumitelně vysvětleno vše potřebné tak, aby i nezasvěcený čtenář předkládané problematice porozuměl. Blokované řízení je specifickou formou zkráceného řízení o přestupku a má nezpochybnitelné místo v našem právním řádu. Nejen, že je blokované řízení významným činitelem v rámci oblasti správního trestání, ale hlavně usnadňuje správním orgánům formálně a často i ekonomicky náročnou činnost spojenou s klasickým nezkráceným řízením o přestupku.

V empirické části práce byl na vzorovém příkladu z kazuistiky, které obohacují teoretickou část popsán procesní postup policistů při zjištění přestupkového jednání a následném udělení blokové pokuty, který čtenáři přiblížil celý průběh projednání přestupku v blokovém řízení. V rámci praktické části bylo zpracováno i dotazníkové šetření ve vztahu k problematice blokového řízení, jehož cílem bylo zjistit silné a slabé stránky blokového řízení z pohledu aplikujících orgánů. Provedeným šetřením byly aplikujícími orgány vyzdviženy silné stránky blokového řízení jako například již několikrát jmenovaná rychlost, hospodárnost, efektivita a menší administrativní zátěž, nežli v případě nezkráceného projednání přestupku správním orgánem. Též byly aplikujícími orgány jmenovány slabé stránky blokového řízení, kdy nejčastěji uváděným problémem bylo získání podpisu přestupce na pokutový blok a zátěž spojená s hmotnou odpovědností za pokutové bloky a vybrané finanční prostředky, které policisté a strážníci nosí při sobě. Uvedené výsledky byly podrobně rozebrány v závěru dotazníkového šetření, přičemž zde byly navrženy i možnosti, které by fungování a zátěž spojenou s blokovým řízením usnadnily.

V současné právní úpravě blokového řízení je určitě možné najít nevyhovující nebo chybějící instituty, které by bylo potřeba v budoucnosti napravit a začlenit je do příslušných zákonů, ale je nutno říci, že pokud by podezřelými z přestupků nebyly využívány různé obstrukce, jak se vyhnout postihu za své protiprávní jednání, byla by stávající právní úprava blokového řízení plně dostačující.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

BOHADLO, David a kol. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. Praha: C. H. Beck, 2013. 224 s. ISBN 978-80-7400-413-01.

ČERVENÝ, Zdeněk., ŠLAUF, Václav. *Přestupkové právo*. 15. aktual. vyd. Praha: Linde, 2008. 352 s. ISBN 978-80-7201-713-3.

ČERVENÝ, Zdeněk. *Přestupkové právo*. Vyd. 1. Praha: Institut pro místní správu, 2003. 91 s. ISBN 80-239-3042-7.

FRUMAROVÁ, Kateřina. Lze obnovit blokové řízení?, *Právní rozhledy*, 2013. č. 15-16. 533 s. – 538 s. ISSN 1210-6410

HENDRYCH, Dušan. *Správní právo. Obecná část*. Vyd. 8. Praha: C. H. Beck, 2012. 832 s. ISBN 978-80-7179-254-3.

HORZINKOVÁ, Eva. *Přestupky a správní trestání*. Vyd. 4. Praha: Eurounion, 2008. 311 s. ISBN 978-80-7317-069-1.

JEMELKA, Luboš. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*. Vyd. 2. Praha: C.H. Beck, 2013. 640 s. ISBN 978-80-7400-501-5.

JEMELKA, Luboš a kol. *Správní řád. Komentář*. Vyd. 3. Praha: C. H. Beck, 2011. 690 s. ISBN 978-80-7400-401-8.

JIRÍČEK, Pavel. Aplikace zásady subsidiarity trestní represe při řešení bagatelních deliktů ve světle stanoviska NS ČR, sp. zn.: Tpjn 301/2012, *Trestní právo*, 2013. č. 9-10. 211 s. – 212 s.

KOPECKÝ, Zdeněk. *Občan a dopravní nehoda*. Vyd. 1. Praha: Prospektrum, 1998. 198 s. ISBN 80-7175-068-9.

MATES, Pavel. Použitelnost koncentrační zásady ve správním řízení, *Jurisprudence*, 2011. č. 2.

MERKL, Adolf. *Obecné právo správní*. Díl druhý. Praha, Brno: Nakladatelství Orbis, 1932. 244 s.

PEKOVÁ, Jitka. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

POTĚŠIL, Lukáš a kol. *Správní řád. Komentář*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2015. 796 s. ISBN 978-80-7400-598-5.

VAŠUTOVÁ, Vendula. Zásada materiální nebo formální pravdy v daňovém řízení?, *Daňový expert*, 2011. č. 6.

VERNARSKÝ, Martin. Zásada zákonnosti a konflikt principů daňového konání, *Právník*, 2011. č. 1.

Elektronické zdroje

MF ČR, 2013: *Nové vzory pokutových bloků pro rok 2013 - pro Celní úřady*. Ministerstvo financí České republiky, Praha, [online].[cit. 2016-12-12]. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Vzor_2012-09-19_Nove-vzory-pokutovych-bloku-pro-rok-2013-pro-Celni-urady_v-04.zip>

Vyplnto.cz, 2017: *Problematika řešení přestupků v blokovém řízení*. Praha, [online].[cit. 2017-03-20]. Dostupné z WWW: <<https://www.vyplnto.cz/realizovane-pruzkumy/vyhody-a-nevyhody-reseni-pre/>>

Legislativní dokumenty

ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-200>>

ČESKO. Zákon č. 250 ze dne 12. července 2016 o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2016, částka 98. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>>

ČESKO. Zákon č. 251 ze dne 15. června 2016 o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2016, částka 98. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-251>>

ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. června 2004 správní řád. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, částka 174. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>>

ČESKO. Zákon č. 204 ze dne 23. července 2015 kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2015, částka 83. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-204>>

ČESKO. Důvodová zpráva k zákonu č. 204/2015 Sb., změna zákona o přestupcích a o Rejstříku trestů. Dostupné z WWW: <<http://www.duvodovazprava.cz/home.php/posts/2399>>.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.12.2004, sp. zn. 6 As 49/2003. *Nejvyšší správní soud* [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z WWW: <<http://www.nssoud.cz/>>.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.08.2013, sp.zn. 4 As 76/2013. *Nejvyšší správní soud* [online]. [cit. 2017-03-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.nssoud.cz/>>.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2009, sp. zn. 5 As 16/2008. *Nejvyšší správní soud* [online]. [cit. 2017-03-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.nssoud.cz/>>.

Seznam zkratek

MHD	městská hromadná doprava
tzv.	takzvaný
ČR	Česká republika
č.	číslo
Sb.	sbírky
s.	strana
kol.	kolektiv
odst.	odstavec
Kč	korun českých
č.j.	číslo jednací
písm.	písmeno
NSS	Nejvyšší správní soud
sp. zn.	spisová značka
násl.	následující
MF	Ministerstvo financí
tj.	to je
OOP	Obvodní oddělení policie
MOP	Místní oddělení policie
PMJ	Pohotovostní motorizovaná jednotka
MP	Městská policie
OSDP	Odbor služby dopravní policie
OHS	Oddělení hlídkové služby
DI	Dopravní inspektorát
OCP	Odbor cizinecké policie
SPJ	Stálá pořádková jednotka
trv.	trvalé
BP	bloková pokuta
Vyd.	vydání

Seznam obrázků a grafů

Obrázek č. 1 – vzor vyplněného bloku na pokutu na místě zaplacenou

Obrázek č. 2 – vzor nevyplněného bloku na pokutu na místě zaplacenou (část „A i B“)

Obrázek č. 3 – vzor nevyplněného bloku na pokutu na místě nezaplacenou (část „A, B i C“) a zadní strana části „B“ kde jsou vedeny údaje o následném zaplacení či nezaplacení blokové pokuty

Graf č. 1: Celkové rozdělení dotázaných dle příslušnosti (v %)

Graf č. 2: Celkové rozdělení dotázaných dle pracovišť (v %)

Graf č. 3: Rozdělení dotázaných (v %) dle velikosti obvodů v kterých slouží podle počtu obyvatel

Graf č. 4: Celkové rozdělení dotázaných dle množství řešených přestupků za jeden kalendářní měsíc (v %)

Graf č. 5: Rozdělení řešení přestupků policisty a strážníky v případech, kdy jsou oprávněni uložit blokovou pokutu (v %)

Graf č. 6: Rozdělení dle zkušeností dotazovaných respondentů s tím, zda přestupci souhlasí s udělením blokové pokuty za přestupek (v %)

Graf č. 7: Rozdělení policistů a strážníků dle vlastního názoru na to, zda je bloková pokuta vhodným druhem sankce (v %)

Graf č. 8: Nejčastěji jmenované výhody blokového řízení dle policistů a strážníků v procentuálním rozdělení

Graf č. 9: Nejčastěji uváděné nedostatky v blokovém řízení (v %)

Graf č. 10: Rozdělení tázaných respondentů dle věkových skupin (v %)

Graf č. 11: Rozdělení tázaných respondentů podle let odpracovaných v oboru (v %)

Graf č. 12: rozdělení respondentů dle pohlaví (v %)